

ZEMPLEN.

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLEN VÁRMEGYÉNEK HIVATALOS LAPJA.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

ELŐFIZETÉS ÁRA:
Égész évre 6 ft.
Félévre 3 ft.
Negyedévre 1 ft 50 kr.
Bérmertelen levelek csak ismert kezektől fogadtatnak el.
Ésírások nem adatnak vissza.
Egyes szám ára 15 kr.
A nyilatkozás minden garmond sor díja 20 kr.

HIRDETÉS DÍJA
Hivatalos hirdetéseknek: Minden sor után 1 kr. Azonfelül bélyeg 50 kr.

Kiemelt díjazás a körrel ellátott hirdetésekért természet szerinti minden negyedik centim. után 5 kr. számítatik.

Állandó hirdetéseknek kedvezmény nyújtatik.

Hirdetések és pénzküldemények a kiadóhivatalhoz intézendők.

KOSSUTH LAJOS †.

Meghalt Kossuth Lajos!

Templomba nép! bércék, síkok lakói,
Gyászt öltve, mély gyászt, föl, siessetek!
Siessetek a háládat leróni.
Meghalt Kossuth, apátok, éltetek!
Napunk sötét, az éj se csillagos,
Sikoltsatok: meghalt Kossuth Lajos!

Zokogni, sirni, zajgó piacáru
Vásári életednek, ó, magyar,
Szent helyre menj, oltáraidhoz járulj.
Mert szent, a kit most sirja eltakar.
Nagyheti gyászod ünnepébe Őt.
Éltét, halálát hő imádba szódd!

Az emberért a Golgota keresztjén
Kiszenvedett az isten egy fia;
Szentvére lett pecsét ama nagy eszmén,
Melyért halállal kellett halnia.
Leghűbb fiad, Nagy és Egy igazán,
Igy halt meg érted, érted, ó, Hazám!

A fény, mely csillagot szórt itt utadra,
Lehunyt szemében siri ködre vált
S mely új napot derített a magyarra,
Lángelke vissza, vissza égbe szállt;
Karja lecsuklott, keze lánc alatt,
A mely letörte béklyó'd s láncodat.

Templomba nép! nagy holtad' ott sirasd meg,
Áldozatáért ott áldozz Neki;
Vérző sebét hő könnyeiddel mosd meg
S harcát imád hadd engesztelje ki!
Térdre omolva, mint bűnbánatos,
Sirjon a hon: meghalt Kossuth Lajos...

De hah! mi az? mi cseng a Golgotáru?
A nép zaját mi szózat zengi át?
„Ne rajtam sirjatok! de mely elárul.
Sirassátok a szétzúlló hazát!”
Kufárkodás öl népet, nemzetet.
A mint megölte Jéruzsálemet.

Ah, isten, isten! a szegény magyarnak
Bocsásd meg annyi, annyi vétkeit!
Szent honszerelméért a tiszta Nagynak.
Kegyelmet adj még nemzetünknek itt!
Magad' sirasd és gyermeked' magyar,
Ha sirba vész az — egyetlen Magyar!

FEJES ISTVÁN.

KOSSUTH.

— 1802. szept. 16-tól 1894. márc. 20-ig. —

Napokon keresztül vívta harcát a halál
a nagy lélekkel.

Egy nemzet várta a tusa kimenete-
lét visszafajított lélekzettel.

Milliók sóhaja, jajja és könyzápora kö-
zött végbe ment az emberi törvény!

A honnan máskor a tavasz örömet hoz-
zák: olasz földről márc. 20-án szomorú hirt
hoztak a villásfarku fecskék!

Az óriás, a halál, megölte a másik
óriást. A teremtő lélek halála bekövetke-
zett a Messiás gyászos nagy hetén.

Kossuth meghalt!

Zokogunk, de meghajlunk a kormány-
zók kormányzója, az Őr előtt.

Még is mily nagy veszteség, ha el-
gondoljuk.

Mert van, aki kérdezni merné ki volt
Kossuth?

Kossuth azok közül a Kéngelmék kö-
zül való volt, a kiket a gondviselés elhív
egy új nemzeti korszak teremtésére. Akik
hallják az isteni szózatot, a mely megzen-
dült a nagy népvezérnek, Mózesnek, hogy
népét átvezesse egy boldog érába, szólván:
*Mit állasz Mózes? Szent föld az, a melyen
állasz...*

Igen a külföldi népek már majdnem
mindnyájan a szabad eszmék szerint ren-
dezték be állami életüket: Magyarország
még mindig középkori képet mutatott.

Az Isten előtt nincs személyválogatás,
s a jobbágy mégis meghajtotta térdét föl-
desura előtt. — Az Isten tehetséget adott
az embernek, hogy gondolatát szabadon
nyilvánítsa: s a sajtó megis cenzura alatt
nyögött. — Ósiség, dézsma, rendi kivált-
ságok a középkorból átszármazva virágoz-
tak. — Erdély különszakadva. — Hazánk
önsorsa igazgatásának joga nélkül!...

És a népvezér az Isteni felhívásra be-
lefújt ébresztő kürtjébe. „Országgyűlési tu-
dósításai” megértetik a nemzettel szomorú
sorsát. S a rendi bástyákat maga a nem-
zet dönti le. Egy szép napon Magyarország
arra ébredt, hogy behelyezkedett a modern
szabad nemzetek nagy családjába. Az éb-
resztő vezért a nemzet sorsának kormány-
zójává teszi.

Ekkor feltámadt a reakció. Ellenségek
sokasága támadt ellenünk.

TÁRCA.

Törvényhatósági tudósítások.*)

Kossuth Lajos levelezése.

XVIII-ik Levél.

Pest Febr. 26-án 837.

Foglalat: A Barsi gyűlés részleteinek folytatása, a Barsi és Zalai Küldöttség Bécsbe, Zala újlag felirt az ifiak ügyében¹⁾ egybekötve a szállítás szabadságával. Barsból a Törvh. tudós. Tisztválasztás. Magyar Felírás iránti végzések. Zemplennel Restaur. szabályai részletesen. Zala, Somogy a Törvh. tudósít megrendelik.

Folytatása a Barsi gyűlésről előbbi levelemben megkezdett tudósításnak.

Balogh T. b.²⁾ után szólott *Jesszensky Károly* kir. Tanácsnok.³⁾ Eddig „ugymond” a T. Rendek csak felgerjesztő beszédet hallottak, én hideg vérrel kívánok a tárgyhöz szállani, ut contraria iuxta

* Egykor, eredeti *Tudósítás* után, melynek kéziratát lapunk egyik kiváló barátja bocsátotta rendelkezésünkre, betűről-betűre menő pontossággal közöljük, egyszerűsind a teljes világosság kedvéért jegyzetekkel kísérjük. Szerk.

¹⁾ Lovassy László, Pulszky Ferenc és Vukovics Sebő jurátusokat, kik a pozsonyi diétán összegyűlt vármegyebeli fiatalok hangadói voltak, a kancellár parancsára békés otthonaikban fegyveres erővel elfogták és börtönbe vetették. Ezeknek az ifjaknak szabadlára helyezését szorgalmazták a vármegyék *Feliratok*kal, sőt Pest-megye deputátót is küldött érdekükben a királyhoz, de ez a küldöttség a király színe elé nem juthatott. Ez a körülmény csak tetézte a nemzeti sérelmet.

²⁾ Táblabíró.

³⁾ Kormánypartí.

se posita magis elucescant,⁴⁾ előre bocsátván tehát azon elvet: hogy ő alkotmányunk szerint a Királyt a Kormánytól el nem különböztetheti; kérdést tón, vajon mik hát azon élesen panaszlott sanyargatások, miket az elfogott ifiak szenvednek? a kinek ágya van, az alhatik; kinek világossága van, az lát, s kinek egy ezüst forintja van naponként, az nem csak nem éheznek, sőt kényelmesen költöhet. Már pedig köszönettel tartozunk Ő Felségének, ha egy olly társaságot, mely alkotmányunkat felforgatni, a legszélidobb dolgot leghaborodottabbnak mutatni, a szegény nemes embert mindenéből kivetkeztetni, ősi szabadságunkat, s Fejedelmünk székét aláásni törekedett, a legsötétebb börtönbe dugatná.⁵⁾ — A' mi pedig a Kir. Tábla eljárását illeti a szöllo Tanácsnok ezt is törvényesnek vallja, mert a hasonló esetekben divatozott szokással meg-egyezik, nálunk pedig a gyakorlat is törvény erejével bír. Aztán nem is igaz, hogy a levata s proelamata⁶⁾ titokban történt (?) sőt inkább a jurátusok mondván „hagyjuk itt az ördögadót, menjünk kávéházba” — pajkosságból a proelamatat ki nem halgatták (?) De különben is ha van némi sérelem a' dologban, annak orvosolatlása nem Bars Vgyét⁷⁾ illeti. — A' szónok tehát a felírást szükségesnek nem látja.

Rudnyánsky t. b. ellenben a' Balogh indítványait partolva szözlött, élesen s csipősen — a felolvasott udvari választ a' Bécsi oligarchia⁸⁾ utá-

⁴⁾ Hogy az ellentétek egymás mellett jobban kitűnjenek.

⁵⁾ Az ifjakat avval is gyanúsították, hogy tikos forradalmi társulatot alakítottak.

⁶⁾ Perelőkészítés s a perelövétele.

⁷⁾ Vármegyét.

⁸⁾ Kényuralom.

latos koholmányának az e' tárgybani kormánylépéseket pedig a' förtelmes absolutismust közelítőknél nevezi, s újra megújra törvénytelennek kiáltotta. Továbbá a' Kir. Táblát illetőleg a' Magyarok Istenéhez kérdést tón, ha lehet e' a' nemzet bizodalommal azon Tribunál⁹⁾ iránt, melynek olly tisztán, olly szeny nélkül kellene a' világ előtt állani, mint az Istenségnek, s mely e' helyett hitszegőnek mutatkozik? Ő hiszi, és vallja, hogy olly törvény-székhez bizodalommal nem lehet. Végre Gr. Pálffy Cancellárra¹⁰⁾ nézve ugy nyilatkozott, hogy ön szája vallotta törvényellenes tetteiért Fidelis keresztnevét infidelisre¹¹⁾ szeretné változtatni, mert a' ki hűtelen a törvény iránt, az nem lehet híve Ő Felségének; és azért utasításul is kívánta adatni a' felírást a' Bécsbe viendő választmányának, hogy a' Kir. audientia megnyerésére minden illendő s cél-szerű lépést kövessen el, de a Fő Cancellárhoz menni semmi esetre se merészeljen. Kívánta továbbá a' Felírásban Ő Felségét megkérni, hogy a' gonosz tanácsokat adott latin infidelis Cancellárt, nehogy idő jártával a Királyt és a' hazát nagyobb zavarba hozhassa, fényes hivatalából, mellyel visszaélt, elmozdítani. s helyébe olly férfit nevezni méltóztassék, ki a' magyar törvényt alaposan értvén, ahoz hűséggel is viseltetik. — Egyébirant az 1507. 7. értelembe szabad előadást illő helyre s időre feltartván a' Cancellárnak Elnökileg irandó levelet, s a' Kir. Tábla némely tagjai elmozdításának sürgetését is partolá.

⁹⁾ Itélőbiróság.

¹⁰⁾ Pálffy Fidé gr. volt a kancellár ekkor, aki megtagadta, hogy ő magyar s magát osztráknak vallotta.

¹¹⁾ Szójáték. Fidé = hűséges, infidelis = hűtlen.]

Most megszólalt a népvezér harci riadója. Semmiből hadseregek állanak elő: *Kossuth* meghajlik a nemzet nagysága előtt.

De hajh! győztes csaták után elbukik az igaz ügy. *Kossuth* ekkor külföldi közbenjárásért munkál két évtizeden! A mit keres el nem éri, de ékesszólása, lángeszű nemzetek rokonszenvét ébreszti fel. Végre már bele kell nyugodnia abba az önmészítő gondolatba, hogy e nemzet végkép elveszett. Száműzve magát szabad államokban hullatja forró honfiai könyeit s a nemzet pedig sirva vigad az ő „üzente” mellett.

De mintha azok az ő kezével elhintett magvak csak egy boldogabb kikeletet vártak volna! Egy szép reggelen felsütött a magyar szabadság napja s e hősnak nagy lelki kívánságait már egy más népvezér, *Deák*, írta kőtáblákra egy kegyes fejedelemmel.

Az ő hivatása bevezető Magyarországon Világosnál. De azért a turini remete „üzenei” nem egyszer adtak irányt hazánk politikájának. Az ő levelei nem egyszer hozták hullámzásba a magyar honfisziveket. Az ő turini lakása a szabad honfiak Mekkája volt. Ő egy élő tiltakozás maradt minden jogfosztás ellen.

Az ő életeért minden magyar imádkozott...

Igazán a nagy szellemek végzete érte. A miért munkált: önmaga nem élvezte.

Sőt még csak nem is látta testi szemével az ígért földét, melyre népét bevezette.

Meghalt távol a hazától, melynek virágzásáért szentelte élete minden törekvését; — de legalább az ő nagy lelke kívánságai szerint látott fejlődni egy erős, boldog ősi jellemű magyar nemzetet.

Mi kell több a hőszoknak?

Van-e a hazában aki ma ne imádkoznék?

A szabaddá tett nemzetnek minden fia és honleánya küldjön egy fohászt a nagy lélek előtt megnyitott kék olasz ég felé.

Kétszeresen ti vármegyénk fiai, mert szent a föld a hol az Ur prófétája, mint egykor Mózes, meglátta a szabadság égő csipkebokrát s elsőben beszélt keble Istenével.

Hirdessék: a harangok ércnyelve, gyászruhátok s kebletek busult gerjedezése, hogy meghalt a magyar szabadság apostola, de élnek eszméi!

És te Uram! a ki küldesz nekünk időnként prófétákat, add hogy az ő tanításait el ne feledjük soha.

A nagy léleknek pedig adj megnyugovást.

Péter Mihály.

Majthényi Rudolf. F. sz. b. 12) és *Sebestény Ignác* t. b. az indítványokat szinte pártolták. — Az első megjegyzette, hogy nincs, nem is lehet M. Országban oly eset, melyben az ügyvédi szabad választás valakitől megtagadhatnák. — A második pedig az udvari válasz iránt adván elő neki észrevételeket, többi között annak az editióját, vagy külső alakját is törvénytelenül ítélte. Mert az 1542: 42 cz. megengedi ugyan, hogy a magános törvényi tárgyakban resolutio¹³⁾ nélkül is expedíálhat a Cancellár, de ezen engedelem publicisticus¹⁴⁾ tárgyakra ki nem terjed, s az 1638: 16 egyenesen megtagadja, hogy a Cancellár minden tárgyat Kir. resolutio alá terjesszen. Ez itt meg nem történt, sőt a törvénytelenéget még azzal tetézte Ő Exctiája, hogy kihallgatás s ítélet nélkül egy megyét rosszállással s feddéssel illetni bátorkodott. Ezt addig, míg az 1-8 Rész 9-ik áll¹⁵⁾ ítéleten kívül még a Fejedelem sem tehetné, miként meri hát a Cancellár, kinek mi „ugymond a szónok az Országgyűlésen Ulászló 6-ik Decret. 7-ik cz szerint bírái vagyunk inprobatok¹⁶⁾ által alapos törvényeinket oly durván sérteni, s a megyék alkotmányos méltóságát gázolni? mi a sértést nem tűrjük, nekünk azt tűrnünk nem lehet. Ő Exctiája holmi dicatori Sophismákkal¹⁷⁾ s a törvényeknek önkényes félremagyarázásával el akarná velünk hitetni: hogy

¹²⁾ Főszolgabíró. Ő is, mint az előtte és utána szólók ellenzéki.

¹³⁾ Királyi beleegyezés.

¹⁴⁾ Itt közjogi értelemben használtatik.

¹⁵⁾ T. i. a magyar köznevelés törvényes kiváltságai és szabaddalmi érvényben s tiszteletben tartatnak.

¹⁶⁾ Nem bizonyítások

¹⁷⁾ Alokoskodásokkal.

Kossuth Lajos rövid életrajza.

Kossuth Lajos, jelen századunk történetének legkiválóbb alakja, szül. Zemplén-vármegyében, Monokon, az 1802. évi szept. hó 16-án, épp oly értelmes mint közbecsülésben állott szülőktől. Atyja udvardi *Kossuth László*, az *Andrássy*-családnak uradalmi ügyésze, anyja tirlingi *Weber Sarolta* volt. *Lajos* atyjának becsületességét, hevesességét, a makacsságig menő határozottságát, különösen pedig a nép alsó rétegéhez tartozók iránt mindig tanusított emberszerető bánásmódját teljes mértékben örökölte. Mint gyermek nagyon eleven, sőt egyik nagybátyjának szavaival élve, nagyon szeles is volt. Édes anyja fejlesztette ki benne a növesen gyengéd kedélyt és tette őt fogékonyvá embertársainak szenvedései és bajai iránt.

Az ifju S. A. Ujhelyben a piaristáknál, hol máig is all a „*Kossuth-szoba*”, lakott és tanult, Patakon végezte a jogot. Pataki jogászokdása idejében történt, hogy a főiskolának egyik híres közoktatója, *Kövy*, valamivel megbántotta volt a jogot tanuló ifjúságot. Ezek *Kossuth* vezetése alatt elégtételt követeltek s kaptak is. *Kövy*-nek ez zokon esett. Mikor a sztrájknak vége lett és a híres *Kövy* előadásainak elejét fonalt újra fölvetve, meg nem állhatta, hogy előadásába belé ne szője ezeket a keserű, de jóslatos szavakat: „A dominus *Kossuth*-ból pedig, ha meg nem javul, még nagy ország-haborító fog válni.”

Jogi tanulmányainak befejezése után előbb Eperjesen, majd Pesten folytatott patvaristaságot. Az ügyvédői vizsgálatot kitünően letévé haza jött. A vármegye leveles tárában orzött iratból tudjuk, hogy 1872-ben Zemplénvármegye táblabírájává nevezte ki *Saillassy József* akkor volt főispáni helytartó (administrator) *Kossuth Ujhelyben* telepedett le s mint kedvelt fiskális nemcsak a maga becsületét kenyerét kereste meg, hanem még oregedni kezdő édes atyja terhe'n is könnyített.

A vármegyei zöld asztalok mellett mondott beszédeivel általános feltűnést keltett már fényes tehetségei iránt, midőn az 1832—6-iki országgyűlés, vagy mint akkor nevezték „diéta” Pozsonyban megnyitott. Az országgyűlésnek alsó-házába minden vármegye nemessége, az akkor divott törvények szerint, két követet küldött. A főurak a diétának felső házába voltak hivatalosak, de ha megjelenni nem akartak, tartoztak gondoskodni helyettesítőről, ugynevezett „absentium” ablegatus-ról, aki azonban a küldő főur jogán az alsó házban foglalt helyet és birt szólásjoggal. *Kossuth*, mint *Sennyey Károly* br.-nak (a Pal és *Lajos* bárók atyjának) volt helyettese és mint ilyen a tavollevők követének sorába tartozott a törvényhozás házában.

Itt kezdődik *Kossuth* politikai nyilvános szereplése. Abban az időben, ugyanis, még nem voltak politikai lapok, mint ma vannak, melyek a közdolgok minden legkisebb mozzanatáról is és ugyszólván melegeben értesítik a nagy közönséget a szélrózsa minden irányában. Nem voltak pedig politikai lapok azért, mert olyan lapok indítását az akkori magyar kormányhatóság meg nem engedte, sőt és főképpen *V. Ferdinánd* király parancsára, ki idegesen irtozott a sajtószabadságtól, mindazt, ami a politikai hírlapírásnak csak néminemű látszatával is birt, tüzzel-vassal üldözte, pusztította.

Kossuth, ösmerve az országos hangulatot, hogy mindenki égett a kíváncsiságtól „milyen or-

a' Magyarának nincs személyes szabadsága. — Mert ha személyeink elfogadatas¹⁸⁾ oly kir. ius, mellyet törvény nem korlátoz, melly önkényleg gyakorolható (miként a Cancellár vitatja) úgy valóban nincs személyi szabadság alkotmányos hazánkban! Szégyen, gyalázat, hogy a Magyar Kormány egyik főtisztje ellenünk oly elvekkel fellépni, s bennünket ennyire gyáváknak s tudatlanoknak tartani mérészel. — Mi elveinkhez s alkotványunkhoz öröklék hívek, a' roppant sérelem orvoslását ismét sürgesük, s méltán gyanítván, hogy Ő Felsége a dolgokról voltaképp értesítve nincs, az Udvari cselzővények elmellőzése tekintetéből is tudósítsuk Fejedelmünket küldöttség által az orvoslandó sérelmek miben létéről és a' kir. tábla büneiről, hitzegéseiről is; nyilván kijelentvén, miképen mi azon hitszegő bűnös bírák ítéletét mint törvénytelen semmisnek tekintjük, s' végrehajtani soha nem fogjuk, nem engedjük.

Tajny János Elnök alispán kir. tanácsnok, 19) az indítványokra nézve a'ként vélekedett, hogy 1-8 Rész választmányt küldeni szükséges telen sőt haszontalan. — Az első, mivel a' felolvasott udvari válasz eloszlátja a gyanút, mellyet a' Rendeik felírásuknak Ő Felségéhez nem jutása felől tápláltak, de haszontalan is mert a' pesti Küldöttek el nem fogadása után megszűnik a' remény, hogy panaszuk igazságáról Ő Felségét szóval meggyőzhessék. A' szónok pedig a' végre, hogy Audientia²⁰⁾ ne kapjunk Bécsbe járnunk nem akar, mert jobban szereti Hazán-

¹⁸⁾ Azaz: elfogatása.

¹⁹⁾ Kormánypárti.

²⁰⁾ Kihallgatás a királynál.

szágos dolgot főznek ki a diétán. — Országgyűlési Tudósítások címmel írott lapot indított, mely szűk körben mozgott ugyan, de mégis nagy figyelmet keltett és szerkesztőjének nevével hamar az egész országban ösmertté és kedvelté tette.

Az országgyűlés berekesztése után *Kossuth* Pozsonyból Pestre tette át lakását és innen kiadott *Jelentésében* tudatta a vármegyékkel és a szabad királyi városokkal: „hogy a nyilvánosság terjesztésével a' jövő törvényhozásban alapul szolgáló közvélemény előkészítessék, és eloszolván az Országgyűléssel egyszersmind a' fényesomó is, melyben mint valamely gyűjtő-pontban egyesültenek a' nemzeti értelműség fény-sugarai, miután a nemzet municipális rendszere valamint főszeles eszköz arra, hogy megővje, s megtartsa, mit egyesített ereje tulajdonává tön, ugy igen rosz (eszköze) annak mit még nem bír, mit csak országilag közre munkálva szerezhet kivívására. Törvényhatósági Tudósítások cím alatt nyilvános, írott levelezést szándékozik megindítani, mely az egység kapcsolataul s arra hogy a' nemzet országgyűlésén kívül is nem csak megyeileg, hanem egyszersmind országilag éljen, eszközül szolgáljon.”

A Törvényhatósági Tudósítások-nak első Levelét 1836. jul. 1-én küldötte meg *Kossuth* a vármegyéknek és a szab. kir. városoknak. Leírhatatlan az a gyűjtő hatás, amit a Tudósítások, ezek a „nemzet gondolatát, akaratát, lelkét hiteles alakban kifejező Levelék” az olvasó közönségre gyakoroltak. Zemplén Rendei pl. elhatározták „az olvasni kívánók szabad használatára a jegyzői hivatalnál tartatni s esztendő végével a' megye leveles tárába, nem ugyan hivatalos iromány gyanánt, hanem az utóbbi időkre is megtartás végett betétetni” a Tudósítások-at.

De kik írták a Tudósítások-at? *Kossuth* levelezői. A levelezők pedig voltak a jurátusok, vármegyénként azok a lelkes ifjak, kik a vármegyei követeket kettesével a pozsonyi diétára kísérték, s mellettük jogot gyakorolván magukat a közpályára tovább képezték. Ezek a fiatal emberek, *Kossuth* barátai, voltak a levelezők, a munkatársak, kiknek írott közléseiből *Kossuth* az ő utánozhatatlan remek tollával, mint szerkesztő, formálta egygyé a két, vagy több írott ivre terjedő Tudósítások közlendőjét. Ezeknek a fiatal embereknek *Kossuth*, mint szerkesztő, „diktátora” is volt, oly értelemben, hogy nekik a Tudósítások szövegét tollba mondotta. Ezek a fiatal emberek voltak „az a sokféjű tábor, mellyet bár mindennemű színezettel bíró principálist kísért Pozsonyba, szimpátiája egészen az ellenzék felé volt, — mint éljenző, vagy roszuló hallgatóság fáklás- vagy macskazendékkel nem megvetendő hatással voltak azokra is, kik bennük látták a népszerűség koszorujának adományozóit, vagy meguonóit” *Kossuth* volt ezeknek az őszintén, a rajongásig hazafias, minden szabadelvű eszméért lángoló ifjaknak igazi vezére, akik között ő az elvek egységét a személyes tekintély súlyával pótolta.

Hogy milyen szellem lengte át a Törvényhatósági Tudósítások lapjait: arról helyes fogalmat nyújt t. olvasóinknak az a XVIII. Level, mely lapunk mai Tárad-jában olvasható, — általában pedig a

* L. A Királyi Itéltő Táblának *Kossuth Lajos* ellen folytatott főben járó perében hozott és az 1839. febr. 23-án kelt ítélet indokolását.

** Szószertint való idézet a Törv. hat. Tudósítások XIX. Levelének 63-ik lapjáról.

*** *Marozali* Henrik A legújabb kor története 391. l.

kat mintsem hogy sérelmeit gyarapítani, vagy akárkit compromittálni²¹⁾ kívánna. — 2-or a' mi azon indítványt illeti, hogy a' Fő Cancellárnak az Alispán által mintegy dorgáló levél irassék, a szónok kellemetlen érzéssel hallá az Ő Exjának személyességére²²⁾ irányzott kikeléseket gyarló emberek lévén, hibázhatunk mindnyájan, hibázhatott Ő Exja is, de az ingerlés még ellenség irányában sem tanácsos, annál kevésbé itt, hol a' fellyebb valók iránti tisztelet megtartására még azon tekintet is ösztönöz, hogy a szükséges subordinatio²³⁾ megszűntével szokott kezdődni a' Nemzetek bukási. Különben is, hogy a' praesidialisokra²⁴⁾ neheztelvén, mi magunk éljünk velük, holott az rendszerünkkel s a' józan gondolkozással ellenkezik s jussunk sincs reá; mert a főbb hivatalok csak subordinatusaikkal²⁵⁾ levelezhetnek elnökileg. — 3-r arra nézve: hogy a' kir. tábla a' törvényjelelte ösvényről letért, s a' nyilvánosságot megsértette; a' szónok is egyet ért a' Rendekkel; de ennk okát a' Kir. Fiscusban²⁶⁾ s a' Kormány rendeletében látván, a' Kir. tábla ellen már csak azért sem fordítaná nyilat, mert az 1793-ki hasonló eljárás ellen senki sem kelvén ki, ezen gyakorlat nemileg megvalósított s ámbár a' törvény erejű szokást a' törvény ellenes visszaéléstől a' szónok is megkülönbözteti, de az iratlan Kir. táblát sérteni mégsem szeretné s a' végrehajtó hatalom lépései ellen sem szegülhet, mert elvan

²¹⁾ Pelengere állítani.

²²⁾ Azaz: személye ellen.

²³⁾ Alárendeltség.

²⁴⁾ Az elöljáróktól jött levelekre.

²⁵⁾ Alárendeltjeikkel.

²⁶⁾ A mai kir. főügyész.

I. melléklet a „Zemplén“ 12-ik számához.

Tudósítások szelleme oly hatást gyakorolt ország-szerte, hogy a kormány Kossuth-ot az 1837. május 4 és 5-ike közé eső éjjelen, a Tudósítások XXIII. Lévelének megjelenése után elfogatta és 21 hónapig tartott bebörtönzés után, 3. évi vár fogságra íteltette, az indokolás szerint: „magának vétségéhez mért fenyítékül... másoknak pedig oktató példának”. A kir. Fiskus az 1723: 9. törv. c. értelmében és felségértés esete miatt halálbüntetést kért akkor Kossuth fejére; a hét személyes ítélőtábla a kir. ítélőtábla ítéletét azonban csak a tekintetben módosította, hogy a fogság büntetését 4 évre felemelte. Ekkor történt az, hogy Wesslényi Miklós br., Erdély-ország Kossuthja, gyűjtést rendezett a kenyérkereső nélkül maradt szegény Kossuth-család (a szülők) számára, amely gyűjtés 17,678 frot, (a mai érték szerint közel 200,000 forintot!) eredményezett.

Az ítélet miatt ország-szerte nagy volt a felháborodás. Ez az ügy az 1840. országgyűlésen heves vitákra adott alkalmat, míg végre is Kossuth az 1840. április havában visszanyerte szabadságát. Kossuth ott már ekkor a népszerűség mint áttörhetetlen páncél vette körül. Erről a fogságáról mondotta később Kossuth nagyon jellemzően: „Életemből két évet elveszték ugyan, de cserébe nyertem érte egész későbbi életemet.” Míg ő fogságban volt azalatt halt meg édes atyja.

Ebben az időben már élénken érezték szükségét egy politika magyar hírlapnak. A Landerer-cég sok huza-vona után végre megkapta az engedelmet, hogy olyan lapot alapítson és hogy annak szerkesztője Kossuth Lajos legyen. Így indította meg Kossuth 1841. jan. 2-án a később oly nagy hirre emelkedett *Pesti Hírlap*-ot. „Mint a sivatagnak szomszagtól elcsigázott utazója az életnedvet: akként szívta magába a nemzet Kossuth lapjának minden sorát, minden gondolatát. Új élet, elevenség pezsdült föl mindenütt, ahová a lap elhatott... A lap nemcsak az lett, amivé lenni igyekezett: szellemi kapocs a szétdarabolt országreszek a vármegyék között, hanem a közvélemény vezetője, sőt megteremtője... Kossuth hírlapjával egyszerre a főváros vált az ország mozgató eszmeinek forrásává, szellemi középpontjává. Innen várta mindenki az új eszméket, az irányt, a reményt és lelkesedést.*)

Itt folytak heves eszmecserék Széchenyi István-nal és Dessewffy Aurél gróffal, a konzervatívok vezérével, míg a kormány surgetésére a kiadó 1844. a lap szerkesztését Szalay Lászlóra nem ruházta. Kossuth új lap alapítására nem kapván engedelmet, annál nagyobb tevékenységet fejtett ki társadalmilag. Legnevezetesebb alkotása volt az ország anyagi érdekeinek felkarolása és javítása céljából létesített *Védegyelet*. A védegyelet célja volt az akkor keletkező belvárosi műipar számára fogyasztókat szerezni s így egyrészt a hazai ipar fejlődését emelni és apolni, — másrészt a pénznek iparcikkéért külföldre történt vándorlását meggátolni.

Ritka jeles írói és szónoki tehetsége népszerűségét folyton emelte s 1847. Pestmegye egyik országos követévé választotta. Az alsótablán csakhamar Kossuth lett az ellenzék vezére. Mar abban a nagy beszédében, melyet márc. 3-án mondott, sürgette, hogy Magyarország felelős minisztériomot kapjon. Kapott is és abban csakhamar neki jutott a pénzügyi tárca. E közben kiváló befo-

*) Kossuth Lajos élete. Irta: Sebesztha Károly 40 és 41. lap.

törölve az arany bulla 31 ik cikkelye³⁰⁾. — A tárgyat tehát inkább országgyűlésre tartozónak itilvén, most csupán csak a szokott felírás útján kívánna ő Felségét alázatosan megkérni, hogy a kir. tabla sérelmes eljárását megszüntetvén az ifiak dolgát³¹⁾ a törvénykezési rendes uton felvételni méltóztatsek.

Szabo János tiszti Fő ügyész a katonaeörelvi elfogatást még azon esetben is törvény elleninek itilné, ha az 1805: 5-én ezen szavak mellett: „quod securitas status publici exigit”³²⁾ amaz önkényt korlatozó zaradék „et legum dispositio”³³⁾ nem foglatatnék. Mert oly tehetetlen négy ifjura nézve, kiket egy megyei hajdú is elkísérhetett volna a börtönbe a Közbatorság bizonyos meg nem kívánta, hogy katonai erő használtassék, mit törvényeink csak külső ellenség ellen alítottak. — A Küldöttség iránt tellyes reménnyel van, hogy ő Felsége, ki minden egyes alattvalóját is kihalgatja, Bars Vgye képviselőinek a kihalgatást megtagadni nem fogja; mert ez törvény által biztosítva van. Mondjak ugyan: ő Exciája a Fő Cancellár azon ellenvetéssel élt, hogy meg az Országos küldöttségek is előre szabadságot tartoznak kérni a Fejedelem előtti megjelenhetésre, de ellenvetése hibás, mert az Országgyűlés ha Küldöttséggel akar ő Felsége járulni (a mi különben is többnyire csak tisztekedésileg történik) koránt sem kért, vagy kérhet engedelmet arra, hogy ezt tehesse, hanem miután küldöttségét kinevezte, az illedelem szabályainál fogva csupán az iránt tudakozódik: hogy mikor

lyást gyakorolt azoknak az országos törvényeknek a szerkesztésére is, melyek hazánk alkotmányát a parlamentarizmus és a jogegyenlőség alapjára lektették s megnyerték a királyi szentesítést.

Az új kormányoknak ő volt a lelke s főképp azon fáradozott, hogy a belső lázadások levere-sére az ország megfelelő haderőt nyerjen. Az új 1848. jul. 5-én megnyitott képviselőház nagy többsége támogatta; de az udvarral támadt összeütközések folytán szept. 12-én lekoszont. Ez-után mint képviselő gyakorolt döntő befolyást az ügyek menetére. Csakhamar az országgyűlés az ország kormányzását a „honvédelmi bizottmány”-ra ruházta, melynek elnöke Kossuth volt, ki ezzel a nemzet sorsának intézője lett s főleg a honvédelem szervezésével foglalkozott.

Midőn az országgyűlés Debreczenbe helyeztetett át, még több oldalú tevékenységet fejtett ki s előkészítette a diadalokat, melyeket az 1849. tavaszi hadjáratban a magyar hadak arattak. Ezeknek a fényes hadi győzelmeknek a hatása alatt mondatta ki április 14-én az országgyűléssel Magyarország állami önállóságát s a Haubsburg-Lothariugiai uralkodóház trónvesztettségét.

Ekkor a debreczeni ev. ref. főtemplomban, melyet a halgatóság a szorongásig megtöltött, mondotta Kossuth önmagáról azt a jóslatszerű nyilatkozatot, melyhez való következetes ragaszkodása tette őt hontalanná: „Velem — mondá — rendelkezhetik Isten akármiként az életben; bocsáthat reám szenvedést; bocsáthatja reám a bürök-poharat, — de egyet nem bocsáthat reám soha, azt, hogy én valaha az ausztriai háznak alattvalója legyek.

Életének legfényesebb alkalma volt midőn június 5-én, akkor már, mint Magyarországnak megválasztott kormányzója, bevonult a felszabadított Budapestre. Fejedelmek megirigyelheték azt a diszmenetet. De az öröm mamoros zaját csakhamar félelem s remegés váltotta fel. Az osztrák-orosz hadak előnyomulása következtében Kossuth ismét vidékre, ekkor Szegedre, később Aradra ment s a temesvári veszített csata után aug. 10-től 11-re menő éjjel lemondott a kormányzó állásáról s aug. 17-én török területre menekült. Előbb Sumlában, azután az osztrák kormány sürgetésére az azsiai Kiutachiába bellebbzetett. Innen csak az 1851. aug. folyamán távozhatott. Elobb Angliába ment, hol a lakosság a legélénkebb lelkesedéssel fogadta sőt unnepelte a magyar szabadsághóst. Angliából az Északamerikai Egyesült-Államokba vitorlázott, hol szintén a legnagyobb kitüntetésekkel fogadták és halmozták el mindenütt.

Később Angliában telepedett meg. Felolvasásokat, beszédeket tartott a magyar szabadságharc történetéről; érintkezett a politikai pártok vezérével és más szabadsággért küzdött népek menekültjeivel s folyton fenntartotta az érdeklődést a külföldben a szenvedő magyar nép iránt.

Az 1859-iki osztrák háboru idején érintkezésbe lépett III. Napoleon császárral s Olaszországban Cavour gróf külügyminiszterrel. Megalakította Klapkaval és Teleky László gróffal a nemzeti igazgatóság: s midőn belatta, hogy a rémuralom rabláncba jutott hazai felszabadításra irányuló tervet meg nem valósíthatja: 1861-ben Olaszországban elobb Genuában, aztán Collegno al Baracconban, végül Turinban telepedett meg.

Olaszországban nagy családi gyász érte, 1862-ben elvesztette 18 éves egyetlen leányát Vilmát s

esik alkalmasan ő Felségének a Küldöttséget elfogadni. — A szónok tehát a Felírást, a Küldöttséget s a Cancellárnak irandó levelet partolja.

Simonyi Elek t. b.³⁴⁾ ellenben helytelennek mondá azon magyarázatot, melyet a Fő Ügyész az 1805. törvényre tön: mert így a törvény nem minden esetekre volna alkalmazható s ha p. o. egy egész megye esnék Felségértési vád alá, miként lehetne azt katonai hatalom nélkül börtönbe tétetni.

Lipovniczky Vilmos Fő Jegyző³⁵⁾ ekként szólott: hol az igazság nem kedveltetik, hol a törvények szorosan meg nem tartatnak oda folyamodni segedelemért vajmi keserűre esik a nemes léleknek, de még keserűbb látni, hogy az, ki a törvényt megszegi s hatalmaskodást követett el, folyamodás után nem az igazságszolgáltatás szentségével, hanem tisztének hatalmával lép fel, és még pirongatásokkal javitgatást, oktatást affectálgat. — S ime ez mostani helyzetünk, sőt több ennél is, mert a folyamodók, a hódolólag esdeklők még Fejedelmünk elibe sem bocsátattak! T. Rendek! midőn meghallottam, hogy Pest Megye Küldöttei a Kir. székhöz nem juthattak, akaratom ellenére is eszembe jutott, mit egykor Plutarchus apotegméiben³⁶⁾ olvastam (mit azonban Felséges Urunkra illy értelem-ben még csak tavolról is alkalmazni koránt sem szándékom:) Plutarchus írja: hogy midőn Nagy Sándornak Attya Macedoniai Fulop egy kihalgatásért esdeklő személynek azt mondana „Asszony,

³⁴⁾ Kormánypárti.

³⁵⁾ Erre az ellenzéki hazafias hévvel mondott beszédre különösen felhívjuk az olvasó figyelmét.

³⁶⁾ Rövid történetekben.

három év mulva nejét, hű hitvestársát, ki jó és balsorsban mindig híven osztozott vele. Mindket-tőt Genuában temette el az angol sirkertben. Ezután Collegno al Baracconban telepedett le Turin mellett. Ide vonult hazafiai és családi mély bánatával, hogy komoly elmélkedésben és állandó mukasságban töltse életének hátralevő idejét s keressen enyhületet bánkódó lelkének. Környe-zetét nővére, Ruttkayné, és törhetetlen hűségű társa, Ihász Dániel, képezték. Fiai csak látogatába járhattak haza atyjukhoz. Mióta pedig leghebb barátját, Ihászt, is elszólitotta a halál mellőle, be-költözött Turinba s ott élt az agg menekült a munkabíró férfiuok tevékenységével dolgozva kora történeti emlékeinek összegyűjtésén.

Az 1867. kiegyezést nem fogadta el, sőt szá-mos leveleiben kárhoztatta. Nyolcvanadik születés-napja alkalmából 1882. nagyszerű ovációkban részesült s majdnem valamennyi törvényhatóság üdvözölte s diszpolgárrá választotta. Évek óta a hazából sokan tisztelegtek nála, néha tömeges ki-rándulók is.

Boldog házasságából három gyermek szü-letett, és pedig: Vilma leánya 1843-ban, meghalt 1862-ben, két fia: Ferenc (szül. 1842-ben) és La-jos Todor (szül. 1844-ben) Angliában tanultak, olasz állampolgárok s előkelő állásban működnek.

A politika mellett Kossuth mint szónok és mint író emelkedik ki. Beszédei melyeket itthon s a külföldön angol, olasz nyelven tartott, szónoki remek. A külföldön tartott beszédeinek egy ré-sze magyarul megjelent az »Irataim az Emigrá-cióból« c. munkájában; Országgyűlési Beszédei összegyűjtve egy kötetben. Levelezéséből több gyűjtemény, 1867 után kelt leveleinek egy része szintén össze van gyűjtve, de a legtöbb napi la-pokban jelent meg.

Önállóan megjelent munkái: *Felclet gróf Széchenyi Istvánnak a »Kelet népé«-re és Irataim az Emigrációból.*

Az 1867-iki közjogi kiegyezés létrejövele és a király megkoronázása után áthidalhatatlan ürt vont maga és az új alkotmányos alakulások közé. Élve az lett, ami más nagy férfi halála után: a történelem egyik fényes alakja. De azért egész addig, míg le nem hunyta fáradt szemeit: egy nemzet osztatlan szeretete, tisztelete, sőt rajongó imádata környékezte.

Arpád, Szent-István, Hunyadi János, Má-tyás, Bocskay, Bethlen, Rákóczi, Kossuth, Szé-chenyi, Deák e nemzetnek mindenkor legnagyobb alakjai.

De Kossuth egész haláláig a szerető édes atya gondjaival örködött hazája és nemzete sorsa fölött s minden fontosabb kérdésben fölemelte óvó, intő, tanácsoló szavát, — magához, multjához mindig híven, következetesen.

Utóljára a szabadelvűség ügyének tett meg-becsülhetetlen szolgálatot, midőn a függetlenségi és 48-as pártot s az egész nemzetet az egyház-politikai reformjavaslatok elfogadására szólította föl.

Mint mikor a bucsuzó nap visszatekint s fényével elárasztja, megvilágosítja az egész vidé-ket: azonképpen tekintett vissza még egyszer az ő nagy, dicső lelke is, fényt és világosságot áraszt-ván a politikai élet mezéjére.

A szabadelvűség, a szabadság lánglelkű apostolanak legméltóbb hattyudala ez volt!

Eötvös József br. szavaival végzem:

S mi az, mi a hálának, melylyel e férfi

ha életed kedves előtted, távozz töllem, Istenemre mondom, nem érek reá, hogy kihalgassalak az elutasított anyóka rögtön így felelt: Fülöp Király! ha kihalgatni, s igazságot szolgáltatni nem akarsz hagyj fel mesterségeddel, lesz más, a ki azt foly-tassa s im azidő óta Fülöp mindenkit szívesen kihalgatott. — En ezt mint mondam így ő Fel-ségére épen nem o hajtom alkalmazni, de lehetetlen meg nem emlékezmem, hogy törvényünk van, mi szerint ha a Király a Küldötteket elfogadni, s ki-halgatni nem elég szorgalmas, őtet a Nador tarto-zik kipótolni. — Ép azért is magasztalják a tör-ténetírók Trajanust, hogy midőn mén lován ült, a csatába menendő leszállott lováról egy folya-modót kihalgatni, így is illik ez a Fejedelemhez, kinek neve is a Fejtől származik, mert Feje a' Népek, Feje az egész test tagjainak, s midőn a' többi tag jár, kél, munkál, a' Fejnek nem ok nél-kül adott füleket a természet, ennek kihalgatás a' kötelessége. — De meg is vagyok én gyozódve, hogy Felséges királyunk kihalgatta volna a Pesti Küldötteket, mint ezt egyes alattvalóitól sem szokta megtagadni; ha azt mások főleg (mint közönsé-gesen haljuk) a' magyar Fő Cancellár nem gátol-ják. ő Excija még ezzel sem értebe, hanem azokat, kik törvényengedte módokhoz nyúlva a' sérelem miatt feltrtak, felolvasott udvari válaszában még pirongatásokkal is illeti, mert Tory³⁷⁾ gögjében fel-fogni sem képes, hogy a' mostani század fja pol-gári jussainak s tántoríthatatlan hívségének tiszta érzetében nem hajthat többé ily patriarchalis in-probiatiókra,³⁸⁾ melyeket inkább ő érdemel. — Mégis

³⁷⁾ Főúri.

³⁸⁾ Divatját mult hibázatásokra.

³⁰⁾ T. i. a nemzetnek joga a fegyveres ellenálláshoz.

³¹⁾ Hogy t. i. rabságukból szabadon bocsátassanak.

³²⁾ Amit a közálladalom bizossága megkíván.

³³⁾ A nyek rendelkezése.

íránt tartozunk, méltó emléke, mi ily érdemeknek méltó jutalma lehet?

Csak egyet ismerek s ez az: ha várakozásainak megfelelően.

A halál híre vármegyénkben.

Amitől féltünk, rettegtünk: bekövetkezett. Kossuth Lajos március 20-án, esteli tizenegy órakor kihellette nagy lelkét.

Villámsebességgel terjedt el a halál híre városszerte. Minden ember arcán a meghatottság, a bánat kifejezése volt olvasható. Az embereknek, kik egymással találkoztak, első kérdése az volt: Igaz-e? Fájdalom, a szörnyű valóságot nem lehet megváltoztatni.

Azért ne is mérlegeljük azt, ami megmérhetetlen: a fájdalom súlyát. Keressük inkább azt, amire szükségünk van: a vigasztalást. A turini nagy halottról is elmondhatjuk, amit Széchenyiről mondott a költő nemzetének vigaszul: »Nem halt meg népem nagy halottja.« Kossuth halála sem halál. Az ő halála az örök élet kezdete. Emléke él, amíg magyar él. Kossuth élni fog örökké!

Turinból Ujhelybe márc. 21-én reggel érkezett meg Kossuth fiaitól vármegyénk alispánjához a sürgöny-jelentés, mely így szól:

Atyáink tegnap este 10 óra 55 perckor elhunyt.

Kossuth Ferenc.

Kossuth Lajos Tódor.

Amint hivatalába jött Dókus Gyula főjegyző kezéhez jutott a hiób-hír, ki is azt a járások főszolgabiráihoz késedelem nélkül továbbította; egyszerűsített intézkedett, hogy a gyászlobogót vármegyénk székházának ormára kütűzzék. Nem telt bele egy kis óra: már vármegyénk véghatáráig szárnyalt a legszomorúbb hír, hogy Kossuth Lajos meghalt! Ugy a köz-, mint a magánházakról kütűzött gyászlobogók hirdették és hirdetik mindenfelé a legáltalánosabb gyászos érzetet, mely belefészkelte immár magát egy a paloták, mint a gunyhók lakóinak sziveibe.

A legszomorúbb híre ébredés napjának délelőtti óráiban főispánunk őméltóságánál értekezletet tartottak, amikor is a vármegye közönségének utólagos hozzájárulása reményében közértelemmel elhatározták, hogy:

A szülővármegyének mélyen érzett részvétét az alispán előszóval fogja majd a gyászoló családnak jelenteni, — hogy:

A szülővármegye az ő nagy fiának ravatalára méltó diszszel kiállított koszorút fog helylyezni, — hogy:

A koszorut vivő küldöttséget az alispán fogja Turinba vezetni, — és hogy:

A küldöttséghez leendő csatlakozásra mindazokat, kiknek körülményei a Turinba való utazás

ha igazsága volna válaszában! De felhozott okai közül csak egyetlen egy sem képes a szoros vizsgálatot kiállani. — Itt a szónok taglalás alá veszi az udvari Decretum tartalmát, s többek között előedja: hogy az 1805: 5 a' *legum dispositio* szerint engedvén csak az ítélet előtti elfogatást, a Malefactorok³⁹⁾ elfogatása iránt pedig egyedül az 1687: 14. s ott felhívott cikkelyek rendelkezvén; ha intra dispositionem legis⁴⁰⁾ lehet valakit csak elfogatni, világos: hogy csak az idézett 1687-ki törvény szerint lehet; mert a Malefactorok elfogatásáról más dispositio legis nincs: ha csak az ultra democraták⁴¹⁾ szótára szerint nem gondolkodik a Fő Cancellár, s e kép a Felsőszéktört nem Malefactoroknak, hanem benefactoroknak⁴²⁾ tartja. Miután a Szónok az udvari Decretum⁴³⁾ tartalmára nézve a már máshol is előhozott, különösen az előbbi levelembeni felírásba befoglalt ok-czafolatokat részenként előadá, az indítványoknak úgy a felírásra s a küldöttségre, mint a kir. tábla s a Fő Cancellár elleni panaszokra nézve pártolásával végezte sokszorozott éljen-kiáltások között beszédét.

Balogh János⁴⁴⁾ az Elnök Alispánnak felelve tagadta, hogy egy megye Alispánja a Cancellárnak subordinátusa⁴⁵⁾ lenne, az Alispán a Vgye subordinátusa, a Szónok pedig nagyobbra becsüli a Megye tekintetét, mint O Felsőszéktört Cancellárját⁴⁶⁾, kit hogy miként kell cziczomázni Ulászló 6-ik Decr. 7. cz. utasítást ad⁴⁷⁾.

³⁹⁾ Gonosztevők.

⁴⁰⁾ A törvény rendelkezésén belül.

⁴¹⁾ Túlzo néppártiak. (Itten gúnyos értelemben véve).

⁴²⁾ Jótévkönek.

⁴³⁾ Parancs.

⁴⁴⁾ Ellenzéki.

⁴⁵⁾ Alárendeltje.

⁴⁶⁾ Irnoki értelemben gunnyal van mondva.

⁴⁷⁾ Itten a nagy díósgyőri iv negyedik oldalára írott előadás fonala, fájdalom, megszakad. De a célt, hogy t. i. tájékoztassuk a t. olvasót arról, hogy milyen tartalommal jelentek meg Kossuth-nak írott politikai lapjai, a Törvényhatóság tudósítások. — evvel a becses töredékkel is megközelítettük. Szerk.

zást megengedik, az alispán sürgönyben fogja felhozni.

Az alispán március 22-én d. e. már a következő távirattal fordulhatott Kossuth Ferenchez Turinba:

»Addig is, míg küldöttséggel megjelenhetek: legmélyebb fájdalommal részvételem jelentem.«

A diszes koszorút, melyet az alispán vezetése alatt elutazott küldöttség Turinban készített, ma helyezik a turini ágost. ev. templomban fölállított ravatalra.

A zempléni küldöttség, mint Kossuth szülővármegyéjének képviselője, a külön vonaton, mely a Kossuth-koporsókat hozza haza a gyászoló családbeliekkel együtt fogja kiérni Turintól Budapestig a legdrágább földi maradványokat.

Lapunk nyomtatása közben kaptuk a tudósítást, hogy a t. vármegyének Turinban járó küldöttségét Dókus Gyula főjegyző, mint az alispán helyettese, a Budapestre menő temetés alkalmára nagyküldöttséggel fogja kiegészíteni. Ez iránt a bizottsági tagok külön hivatalos meghívót is fognak majd kapni. Mindez azonban nem teszi feleslegessé, hogy lapunk utján is felkérjük (sőt jogot is nyertünk arra, hogy felszólítsuk) mindazokat a bizottsági tagokat, kik a temetésre Ujhelyből a f. hó 31-én induló küldöttséghez csatlakozni akarnak: ebbeli szándékukat, hogy a tovább szükséges intézkedések kellő időben megtehetőek legyenek, legkésőbb folyó hó 28-ig, Dókus Gyula vm. főjegyzőnél szóval vagy írásban bejelenteni sziveskedjenek.

Ujhelybe a halálhír f. hó 21-én reggel 7—8 óra között ért. Ha nem jött is váratlanul, képzelték, hogy óriás megdöbbenést és részvétet keltett mindenekben; mert a fájdalmas hírt rövid félóra alatt a városnak már minden lakója tudta.

Reggeli nyolc órakor már minden középületen, több templomon is, fekete zászló hirdette a nagy gyászt. A nap folyamán a Széchenyi téren, a Rákóczi- és Kossuth-utcáknak csaknem mindenik magán házára is kütűzték a gyászlobogót. És míg a vármegyén a fájdalom és a gyász ierovásának módja felett intézkedtek, Ujfalussy Endre városi főbíró délután 3 órára rendkívüli közgyűlésre hívta össze a város képviselőtestületét, hogy ugyanabban az irányban tanácskozzanak és határozzanak.

Nagy számmal gyűltek össze a város atyái és a fájdalmas részvét és meghatottság leplezetlen kinyomatával arcukon és szívében hozták meg az egyhangú határozatot hogy:

Kossuth Lajos-nak, mint a vármegye nagy szülöttjének, a város egykori polgárának, később diszpolgárának halálát a közönséggel külön gyászjelentésben tudatják, — hogy:

Ujhely-város a temetésen küldöttségileg képviselteti magát; — hogy:

A ravatalra diszes koszorút helyez a város színeit viselő szalaggal, ezen a következő felírással: »Diszpolgárának — Sátoralja-Ujhely város közönsége« — hogy:

A családhoz részvétiratot intéz; végül, hogy: Annak idejében gyászos istentisztelet tartása iránt intézkedik.

S. A.-Ujhely város képviselőtestületének a f. hó 21-én tartott rendkívüli közgyűléséből kelt gyászjelentés így szól:

Sátoralja-Ujhely város közönsége a fájdalom keresztje alatt roskadtan jelenti gyászát... A magyar nemzeti szabadság megteremtője, a független Magyarország minisztere, később kormányzója, S. A.-Ujhely városának pedig az ébredés előtti időkben egyik, a közjó terén lelkesen munkáló polgára, majd diszpolgára: Udvardi Kossuth Lajos megszűnt élni. Szabad Olaszország Torino városában hajtotta le ősz fejét a hontalanság könyvével áztatott párnára; s a pillanat, melyben fennkölt lelkét kihellette, kioltotta egy csillagnak fényét, mely nemzetünk jó és rozsz napjaiban örökösödött felettünk. Szelleme, emléke velünk marad; s az ő általa emelt, örökké tartó alapon épült Magyarország népe kegyelettel őrizi meg emlékét időtlen időkhig!... Emlékét őrizik nagy alkotásai s örökké él: kinek emléke él!...

Ujhely-város, egyelőre, ennyiben rőtta le a nemzet nagy halottja iránt érzett kegyeletének adóját.

Sárospatakon f. hó 21-én d. e. 9 órakor lett köztudomású hazánk örök emlékeztető nagy fiának, Kossuth Lajosnak tegnap este 11 órakor bekövetkezett elhunytja. A gyászos hír, melytől hetek óta rettegtünk, mindenkit mély fájdalommal töltött el. A főiskola azonnal kütűzte homlokzatán a gyászlobogót; példáját követték csakhamar a ref. torony, a városháza, és a tanító-képző inté-

zet. D. e. 11 órakor a ref. torony s a főiskola harangjai megszólaltak a nagy halott siratására. Ugyanakkor a főiskola tanárai tanácskozássra gyűltek egybe, a hol Mitrovics Gyula, közigazgató, jelentvén a hazánkat ért nagy gyászt, mely főiskolánkat még azért is közelről érdekli, mert Kossuth egykor tanítványa volt, a főiskolai szék elhatározta, hogy fájdalomnak jegyzőkönyvben ad kifejezést s ezt az elhunyt családjával közli; a főiskola harangjait naponként kétszer, u. m. d. e. 9 és 1/2 órák or a temetés bekövetkezéseig meghuzatja; a városi templomban tartandó gyászistentiszteleten részt vesz, s minthogy most, az ifjuság szünetidei távolléte miatt, iskolai gyászünnepet nem tarthat, azt az ifjuság beérkezése után fogja megtartani, — egy hónapig minden tanár gyászt visel s végre Kossuth emlékének hosszú jövőre való megörökítése szempontjából felkéri az Igazgató-tanácsot, hogy Kossuth alapítvány cím alatt a jogász-ifjuság számára évenkénti pályadíjat alapítson. r. l.

Monokról, Kossuth szülőföldjéről, jelentették nekünk: hogy a község elüljáróságának vezetése alatt, az ottani jobbmodu gazdákból összeállott huszonöt tagos küldöttség, mely a monohi határból annyi földet is, mennyi a Kossuth koporsójának elfedésére elegendő, fog magával vinni, készül Budapestre, hogy legmélyebb háláérzettel rója le a kegyelet adóját legnagyobb fia koporsójánál. Ugyanez a küldöttség, melyhez Tillya, Megyasszó és Szerencs községekből is számosan fognak csatlakozni, koszorut is helyez Kossuth ravatalára.

Varannóról lapunk utján is jelentik a mulatni vágyó nagyközönségnek, hogy a Varannón tervezett Tréfás hangversenyt a Kossuth Lajos nagy hazánkfia elhunytával nemzetünket ért gyász miatt nem március hó 31-én, de csak majd a folyó évi április hó 21-én fogják megtartani.

Felhívás.

Kossuth Lajos hazánk nagy halottjának koporsójára Zemplén-vármegye hölgyeinek nevében egy koszorút kívánunk helyezni; felkérjük azért mindazon zemplén vármegyei hölgyeket, akik ezen célhoz járulni kívánnak, sziveskedjenek adományukat Láczy Eleknek urnához beküldeni.

Több zemplén vármegyei hölgy.

Verjétek le saruitokról a hétköznapi port, mert szent a március 27 emléke. Holnapután lesz 218 esztendeje, hogy született II. Rákóczi Ferenc, Ujhely mellett Borsiban. Az ébredező tavasz berki dalosával együtt zengjen az ember örömeinek és ez a nap legyen szentelve Rákóczi Ferenc emlékének. Búske örömmel lelkesedjünk mi: zempléniek, mert Rákóczi Ferenc elsőb volt a mienk s csak azután lett a nemzeté, hogy legvégül az emberiség egyik legnagyobb alakja legyen!

Hogy ki volt ő kérditek talán?

Fényes nap, mely megvilágította hazánk el-sötétült egét. És ez a nap világít és melegít még most is, mikor 158 éve hogy letűnt. Fénysugarai virágokat teremnek a szívekben. Ebből fonjuk e szerény koszorút!

Az ő koszorúja hervadhatatlan, mert az örök igazság virágaiból van alkotva.

Élhetett volna fényben, kégyelemben s leszáll a magasból, hogy felemelje a népet. Harcot kezd a zsarnoksággal. A bíbor-ruhát fölcseréli a szabadságharc vasingével. S nem önmagáért, vagy a harcosok babérijáért, mert ő elveszíti mindenét, még azt is ami előtte legkedvesebb volt, a szeretett hazát, hogy megnyerje a népet a jognak, a szabadságnak, az igazságnak.

II. Rákóczi Ferenc harcos volt, de a harcosban egy apostol, aki vet; az apostolban egy martir, aki szenved; a martirban az igazság fejedelme, aki megfűtja a Golgotát, hogy nagyobb legyen ma s legnagyobb legyen azután.

Az ilyen alak elsőben a mienk, mert a magyar nemzeti szabadságért küzdött; de mert a szabadság az emberiség eszménye: II. Rákóczi Ferenc az emberiség eszményi alakja is!

Ennek az eszménynek ünnepe a márc. 27.

De hát igaz-e a mi ünnepünk?

Ugy nem igaz, ha a II. Rákóczi Ferenc emlékének csak egy napot szentelünk, a mikor halleluját zengedezünk »pro libertate« máskor ellenben ez a szellem nem él közöttünk. Sőt ha többre becsüljük az anyagot a szellemnél, az én boldogságát a haza boldogságánál, a meghunyászkodás érdemkeresztjét az igazság fiait keresztjeinél, — a mi egy napos ünneplésünk meghamisítása lenne a II. Rákóczi Ferenc eszméi ünneplésének. Így élni fognánk a rut anyagiasságnak,

mely bepiszkolja a jellemet, s nem a szellemnek, az eszmének, mely felemel és ha kell még a sötétség napjaiban is nagyra készíti a lelkeket.

II. Rákóczi Ferenc nem az ő korának élt egyedül, hanem örök időknek, örökké érvényes eszméknek, mely eszmék: *jog, igazság, közszabadság.*

Apoljuk ezeket az eszméket szakadatlanul. A kunyhótól a főúri palotáig hasson át mindenkit a Rákóczi szelleme: a haza önzetlen szeretete.

Igy életünk egy örökké tartó kultusz lesz, mely megáldja jelenünket, jövőnket és arra az öntudatra emeli lelkünket, hogy **II. Rákóczi Ferenc** nem hiába, hanem mintegy az istenség küldetéséből azért küzdött, élt, halt meg, hogy eszméiből vigaszt, erőt merítve: örökre boldogok, erősek legyenek a jövőnd emberöltők.

Válaszatok, melyik méltóbb hozzánk? Az elkorcsosulás, — mely sirt és a hazának, vagy a „méltó örökösök“ nevezete, mely boldogságot áraszt mindenre, mindörökre?!

Éljen köztünk, munkáljon lelkünkben a Rákóczi szelleme! —r.

Vármegyei ügyek.

A Tokaj-Hegyalja elpusztult szőlőinek újjáépítése ügyében az érdekeltség, ma egy hete igen népes és élénk menetű értekezletet tartott Ujhelyben. Más irányú és halasztást nem tűrő közlendőink lehetlenné tették, hogy a nagyérdemű szakértekezlet lefolyásáról szóló részletes tudósítást mai számunkban közrebocsássuk. Már most főlemlítjük azonban, hogy a tokaj hegyaljai szőlősgazdák ez az értekezlet, mely főispánunk ömeltóságának előlülése mellett ment végbe, ugyszólván osztatlan helyesléssel magáévá tette a t. vármegye állandó közigazgatási bizottságának ugyancsak a Tokaj-Hegyaljarekonstruálásügyében kelt s a lapunk f. évi 4. számának *Hivatalos Rész*-ében közölt *Emlékirat*-ban foglalt álláspontját és ahhoz való szoros csatlakozásának adott kifejezést. Egyszersmind elhatározta az értekezlet, hogy az *Emlékirat*-ban kifejtett irányelvek hangsúlyozása, nemkülönben az irányelvekben kitűzött célok biztosítása érdekében egy a kir. pénzügyminisztérium vezetésével megbízott miniszterelnökhöz, mint a földmívelésügyi kir. miniszterhez is küldöttséget meneszt; egyszersmind főispánunk ömeltóságának hathatós közbenjárását kérvén, az értekezleti küldöttséget *Láczay László dr., Mecser Gyula, Nagy Barna és Székely Károly* tagokból megalakította és a küldöttség vezetésével *Dókus Gyulát* bízta meg. A küldöttség Budapestre történő utazásának határnapja még nincs kitűzve.

Uj táviró-állomások. A kereskedelemügyi kir. miniszter, főispánunk ömeltóságának közbenjárására, elhatározta, hogy *Perbenyik és N. Kapos*, ugyszintén *K. Helmecz és Lelesz* községek között táviró összeköttetést fog létesíteni. Az új táviró-vonal kitűzéséhez még e hó folyamán hozzáfognak és a jövő hó folyamán már létesítik is.

Uj irnok. Főispánunk ömeltósága tegnap kelt elhatározásával a szerencsi járás szolgabírói hivatalánál úresedésben volt állomásra irnokul *Szöke Józsefet*, a folyammérnöki hivatalnál alkalmazásban volt napidíjast, nevezte ki.

Hírek a nagyvilágból.

Kossuth Lajos utolsó óráiról a következő táviratok érkeztek:

Turin március 20. A vég közeledik. A délben megtartott orvosi tanácskozás után néhány kanálnyi tej-, tojás-, kognak-keveréket próbáltak a haldoklónak beadni, de nem akarja elfogadni. A család lejutva, kétségbeesve áll a betegágya körül. Fejlesztett lötás-futás a gyógyszerterábia és orvosszerékét. A katasztrófa csak percek, legföllebb órák kérdése lehet.

Turin, március 20. A haláltusa beállott. Mesterséges lélegzést alkalmaznak az orvosok.

Turin, március 20. A haláltusa még egyre tart, de ez a rettenetes vívódás hosszúra már nem húzódnak. A kormányzó teljesen elvesztette eszméletét. Ajkai szederjesek. Tompa hörgését és görcsös csuklásait rettenetes nézni és hallani. A beteg ágya körül a családtagok kétségbeesve, zokogva állanak. **Kossuth Ferencen** és **Kossuth Lajos Tivadaron** kívül **Ruttkayné** és **Ambrozo vicné-Meszlyéni Iлона** várják kéztördelve az immár kikerülhetetlen katasztrófát. Bent van azonfelül a szobában a kormányzó hú komornyikja **György is.** A hírlapírók az ebédlőben várakoznak. — **Galleazzi** és **Bozzolo** orvosok a tanácskozás után eltávoztak, kijelentvén, hogy több semmi remény. A beteg mellett egyedül **Basso dr.** maradt, hogy a haldokló fájdalmait enyhítse. Percről-percre várjuk a katasztrófa bekövetkezését.

Turin, március 20. A kormányzót erői végképpen elhagyták. Szemei félig lehunyva, feje ol-

dalt lecsuk'ott. Dermedten állunk az ágy körül, mert a katasztrófa már csak pillanatokig várthat magára.

Turin, március 20. Beteljesedett. A kormányzó három órai kínos haláltusa után 10 óra 55 perckor kiadta hatalmas lelkét.

Kossuth Lajos hamvait Magyarországon fogják örök nyugalomra helyezni. Először úgy volt, hogy a drága hamvakat Olaszországban a génuai temetőben, hol **Kossuthné** és **Vilma** leánya is pihennek, fogják szállítani. **Budapest** székes főváros kérésének engedett a **Kossuth**-család, midőn beleegyezett, hogy a három koporsó Magyarország szívének, **Budapestnek** jusson birtokába. Most úgy áll a dolog, hogy **Kossuth** megboldogult nevének és lenyának hamvait a dicsőült tetemeivel együttesen f. hó 28-án szállítják haza, — és hogy mához egy hétre lesz a temetés.

Kossuth Lajos holttestét bebalzsamozták. A bebalzsamozás nagyon jól sikerült. Az arcvonások alig szenvedtek változást. **Kossuth** holttestét ma este a turini protestáns templomban ravatalra teszik. A gyászszertartás **Turinban** kedden d. u. lesz és a holttesteket hozó vonat csütörtökön 3-kor érkezik **Budapestre.**

Hírek az országból.

Az országgyűlés képviselőháza nagypénteken tartott rendkívüli ülését, megemlékezve **Kossuth Lajos**nak ama hervadhatatlan érdemeiről, melyeket az 1848-iki törvények megalkotása, különösen az alkotmányos jogoknak minden osztályt felölelő kiterjesztése, a képviselői alapon nyugvó felelős kormányrendszer behozatala, a közteherviselés általánosítása, a földbirtok felszabadítása, a sajtó szabadsága, a jogegyenlőség s általában a politikai és polgári szabadság nagy elveinek érvényre juttatása körül szerzett, — a nemzet soha sem muló haláljának és elismerésének kíván kifejezést adni, midőn ebbeli érdemeinek emlékét jegyzőkönyvében megörökíti; továbbá azon meggyőződésben, hogy a magyar nemzet társadalmi uton nagy halottjának elhunytá alkalmából méltó kifejezést adand eme érdemek iránt érzett elismerésének, elhatározta a képviselőház, hogy;

Elhunytá felett érzett fájdalmának és részvétnének jegyzőkönyvilég ad kifejezést, és megbizza elnökét, hogy erről a gyászoló családot értesitse, — hogy:

Magát a temetésen a ház elnöke által alakítandó küldöttség által képviselteti, — hogy:

Küldöttség útján a ház nevében koszorut helyez ravatalára, és hogy:

Nyilvános ülést a végtisztesség befejeztéig nem tart.

Kossuth Lajos hamvait ugyszintén nevének és leányának pormaradványait is **Budapest**en mához egyhétre fogják ideiglenesen örök nyugalomra helyezni a kerespi temetőben. Az ideiglenes sírból a koporsókat a majdan felépítendő **Kossuth-sírház**-ba fogják áthelyezni.

Kossuth Lajos emlékszóbrára rövid pár nap alatt 100,000 ft gyűlt össze csak magában a székes fővárosnak társas köreiben. —

Kossuth Lajos elhalálózása folytán a szabadelvű párt mélyen érzett részvétnének és fájdalmának adott kifejezést és erről **Kossuth Ferenc**et részvét-távirattal értesítette.

Kossuth Lajos és immár porlandó szereteteinek temetése **Budapest**en mához egy hétre d. e. 10 órákor kezdődik.

Cigány-zenekarok részvéte. A székes fővárosi nevezetesebb cigány-zenekarok vezetői népes értekezletükön elhatározták, hogy **Kossuth**-nak vasuton megérkező holttestét az állomáson 200 főből egybeállított zenekaruk a *Ne sirj, ne sirj Kossuth Lajos* című nótával fogja köszönteni. A temetés alkalmával pedig minden egyes zenekar ötvenötven lépésnyi távolságban kesergő magyar dalokat fog játszani.

Különfélék.

T. olvasóinknak boldog husvétii ünnepeket kívánunk.

(A király adományai.) Öfelsége a király, kabinet irodája útján, **Csurgovich György** szalóki és **Artim Antal** boksai gk. lelkészeknek 30—30 ftot, — továbbá **Bohácsi Kálmán n.-ráskai**, **Czompely Ede** havaji, **Szitar János b.-szerdahelyi**, **Egreczki Mihály** lesznai, **Szolyarik István** sztarinai, **Orlik András** pakasztoi, **Kalabicska György u.-kri-vai**, **Miucsik Mihály** felszebinyei, **Zsatkovics Mihály** boksai, **Figula József** vásárhelyi, **Hladonik Tivadar** mikovai és **Pecsar Mihály** upori gk. ta-

nitóknak pedig 15—15 ftnyi kégyes adományt küldött.

(Nagypéntek.) Szomoru, nagyon szomoru volt ez az idej nagypéntek; olyan sz. omoru 1894-ben, mint amilyen szomoru volt 1735-ben. Ezer esztendő óta nem volt olyan szomoru a nagypéntek, mint most. Százötvenkilenc év időtávolsága után most találkozott először két olyan nagypéntek, mikor a nemzetnek egy-egy nagy fiát fektették gyászos koporsóba. Mindkettő egyaránt megsiratásra érdemes. Mindkettő a szabadságnak egyképpen nagy nemzeti hősalakja. 1735-ben **II. Rákóczi Ferenc**et, 1894-ben **Kossuth Lajos** siratták nagypénteken. És az egyik is és a másik is kinek inkább volt megsiratására érdemes, mint éppen a szülő édesanyának: **Zempién-vármegyének? Borsi—Monok** két síró szeme a szülővármegyének. . . Amit **Rákóczi**-ról mondott 1735-ben a hí **Mikes**, elmondhatjuk **Kossuth**-ról mi is: Nagypéntek lévén, mind a mennyei, mind a földi atyáinknak halalokot kell siratnunk. . . Hullassuk bőséggel könyeinket, mert a keserűségnek ködje valóságosan reánk szállott. . . Ki sem lehet mondani micsoda nagy sírás és keserűség vagon itt miközöttünk, még csak a legalábbvalón is. . . Az isten vigasztaljon meg bennünket! — — És én azt mondom mégis: Ne sirjatok! Nagypéntek után az öröm napja következik. **Borura** derü. Örüljétek! Én már látom is a fényt. . . Magyarországon **Panteón** épül. Ide, a megdicsőült nagyok fénylakába, a **Panteón**ba, jár el majd áldozni a hí emlékezet. A **Panteón**hoz vezető út már kész. Hát nem öröm ez? És még nagyobb öröm, hogy az úton, a földi dicsőség útján elsőnek érkezik haza **Kossuth** Kajos. Utána érkezik majd, aki előtte lett: **Rákóczi** Ferenc. Feltámadunk! — Nem, nem a gyászos keret — *glória* illik inkább e nagy nevek köré: **Rákóczi—Kossuth**. Ez a két szó isten főnséges igéje. . . Eg és föld elmulnak, de az ő igéi soha el nem mulnak. Ne sirjatok hát! Feltámadunk! Örüljétek!

(Feltámadunk.) Sejtelmesen ébredő kikeletünknek te legszebb ünnepe, husvét, jövel a mi lelkünknek megvigasztalására! A kenyérszerzés nehéz napszámjának igájában lelkünk eltompult a szelidebb hangulatok, elmélkedés és lelki harmónia iránt. Jövel ünnepek naptári alkalma; jövel egyházaknak vigasságos normanapja; márciusi megenyhült lég hajtás szeliden fülünkbe az egyházak hangulatra készítő hívó szótát; füstös gyartelepek vasajtói záródjatok be; piaci vásár ne ulje el az utakat, hol ünneplő sokaság hálaadó, lelkét megvigasztaló körmenetet jár szolozsmák között. Ünnepe van ma, a hívó világnak egy oly ünnepe, melyen mindenki, kinek lelkére a skepszis gyógyíthatatlanul le nem rakódott, visszatérhet a lelki megigazulás és béke forrásaihoz. Szelidségnek jele: husvétii bárány, a te ártatlan szimbolumod győzzön ma az ünneplő családi fészkekben. Hints ünnepi hangulatot, legyen csakugyan békeség ma a földön a jóakaratu embereknek. És a lelki békeségnek kiváló szép ünnepe van ma. **A** humánus gondolkodásnak egy százados hite ma szimbolizáltatik: az, hogy az emberből még sem lesz földi pályájának végeztével por és hamu: hanem *feltámadunk!* — Maga **Xenophon**, kinek bölcselő agyában a kereszténytan csak tévetegen élhetett, így ír: »Ne gondoljátok, hogy én földi életemet befejezvé, nem leandek többé. Én sohasem tudtam magammal elhítenni, hogy a lélek, miglen a halandó testben van él, midőn pedig tőle megvál, meghal. Mert azt látom, hogy a lélek ad életet a halandó testnek, a meddig benne tartózkodik. Ha tehát ez úgy van, a mint én gondolom, s ha a lélek elhagyja a testet: legyetek tiszteltetl a lelkem iránt.« — Vagy **Seneca**, a ki ezt mondja: A halál az életet csak megszakítja, de el nem ragadja. Jönni fog egy nap, mely ismét világra hozminket, — amit a keresztény **Körner** így fejez ki: »Az élet éj, a halál a hajnal és a sírból a halhatatlanság napja kél.« — Am hát ne legyünk olyan fellengzők mint **Balzak**, a ki ezt mondja: »Sirunk — lelkünk bölcsője.« Am tegyünk skepszisre hajló lelkünknek engedményeket: az anyagváltozás, keverődés és meg nem szünhetés tanával szemben higgyünk a mai nap igéjében, a feltámadásban. Csak higgyünk! Ne szaporítsuk a lelkükben sivár embereket, a kiknek ünnepek nincsen, a kiknek a templom merő anakronizmus. Ebben az időben, midőn az igazi humán eszme, az emberek vallásbeli egyenlősége a politikai életben kiküzdetik; most mikor a szabadelvű haladás ellenségei azt vetik ellen, hogy a hitnélküliség kultusza még bőszebben fogja szedni áldozatait: most kétszeres kötelesség demonstrálni, hogy a korszellem, de facto nem ellensége a hithez való hűségnek és a hitélet fel fog virágozni még a jó emberek ünnepi hangulatai folytán. Vigaszt, enyhet ad halálban és halál előtt hitünk, hogy a mit ma az egyházak hirdettek, bekövetkezik: *feltámadunk!*

(Személyi hir.) **Bihar** Ferenc, honvéd ezredes, a 11-ik honvédezred parancsnoka, az itt állomásozó zászlóalj megszemlélése céljából f. hó 19-én városunkban időzött.

(Rákóczi-kép.) Rendkívül érdekes Rákóczi-korbeli arckép került *Bubics* Zsigmond kassai püspök tulajdonába. A képről hosszú időn át nem tudták, kit ábrázol és csak mostani tulajdonosának sikerült ismert régészeti és műtörténeti élelátásával a kép felett lebegő homályt eloszlatni. A kép (olajfestmény) férfilejt ábrázol, hosszan lelógó furtos hajjal, míg a finoman metszett arc-él, a tüzes, de azért komoly szemek, különösen pedig a jellemzetes redő a homlokon, határozottan Rákóczi Ferencre vallanak. A képről sokáig azt hitték, hogy a szerencsétlen véget ért *Frangepán*-t ábrázolja, de mindinkább valószínű, mikép eredetije *II. Rákóczi Ferenc*. Erre vall a sok fentebb említett körülmény. A kép sötét háttére viszont emlékeztet Rákóczi egyik kiváló arcképfestőjére, *Mányoki Ádámra*. A képen egyébként sem aláírás, sem mesterjegye nem látható.

(Az időjárás) e hét folyamán olyan volt, mint aminő illett arculatához, szomorú. Csak nagy-pénteken volt kivételesen derült s ezt a hangulatát megtartotta délután 3-ig, akkor elkomorodott és olyan is maradt. Derült nagy-péntek: szomorú husvét. Így mondják, így tartják az öreg emberek. Kívánjuk ne legyen igazuk. A sok szomorúságtól rank férne egy vidám, derült husvét. Ugy legyen!

(Az idei fősorozás) eredménye a sztropkai járásban következő volt: Fel lett hívva összesen: 535, megjelent: 230, távol maradt: 350, besoroztatott összesen: 94. — A múlt évben besoroztatott összesen: 24. Az idei kedvező eredmény onnan származik, mert közvetlenül a sorozás előtt hazajött Amerikából 32 ember, kik majdnem mind beváltak. Igen jellemző az ide való népre, hogy Amerikából a sorozásra rendszerint visszajönnek a hadkötelesek, hogy hazafiai kötelességüket teljesítsék. *r. l.* — A varannai járásban az ujoncozást f. hó 21-én fejezte be a sorozó bizottság. Megjelent és megvizsgáltatott 359 hadköteles; ezek közül, besoroztatott a közös hadsereg ujoncpóttartalékára 10, ajánlás és beosztás fenn-tartása mellett 110, a közös hadsereg póttartalékába 19, a honvédséghez 2, összesen: 141. Eyny katonát 1881. óta nem soroztak Varannón. *r. l.*

(Országos vásár.) A folyó hó 20-iki husvéti országos vásár Ujhelyben jóformán még a sokadalom nevet sem érdemelte meg, aminék egyrészt a rozsz ut és a nagy sár, másrészt meg az vol- az oka, hogy ugyanezen a napon Tokajon, Leleszen és Nagy-Mihályban is országos vásár volt. Így csak amolyan jókora hetivásár számba ment. Szarvasmarhát nagy mennyiségben hajtottak vásárra, hanem arra meg vevő nem volt elegendő. A közbiztonság csak annyiban volt megzavarva, hogy Jaczko Mihályné és Gondolyné lukai asszonyok szalagolópás, Gich Jánosné alsó-regmeczi asszony cipőtölvajlás és Bakács Mihály duna-szerdahelyi napszamos lopás kísérlete miatt kerültek a rendőrséghez.

(Közös temető.) Az ujhelyi közös temető létesítése céljából megengedte a kereskedelem-ügyi kir. minister, hogy a *Cseppe* nevű dülőben lévő földterület kisajátíttassék.

(Halálozások.) *Tarnóczy Tivadar* sárospataki ref. főiskolai tanár, a főgimnázium III—VIII. osztályában a történelem tanára, f. hó 22-én, csütörtökön este, hosszas szenvedés után meghalt Kassán, 58 éves korában. Az elhunyt előbb (1860—1865-ig) ungvári kir. kat. főgimn. tanár volt, 1865-ben választották pataki tanárrá s azóta állandóan ott működött. Betegsége miatt még a múlt iskolai év első felében abba kellett hagynia a tanítást s ezen az iskolai éven is helyettesítve volt. Jelentékeny tudalmi munkásságot fejtett ki irodalomtörténeti, hazai és világtörténeti tankönyvek írásával. Magyarország 100 éves története c. műve tavaly jelent meg, a Középkor történetét most készíti kiadás alá az »Irodalmi kör«, ezenkívül egy nagyszabású *Magyarország művészettörténete* c. művön is évek óta dolgozott s bejárta érdekében az országot, mindenütt fölvételeket eszközölve. A »Zemplén« egyik legrégebb s állandóan hű munkatársának tавozását fájlatja *Tarnóczy Tivadar* elhunytában. — Temetése Kassán tegnap ment végbe. A tanárkar küldöttségileg képviseltette magát, *Mitrovics* Gyula közigazgató s főiskolai lelkész pedig bucsu-beszédet mondott. Áldás és béke jó emlékezetére! — Nemesszegi és alsó-sztrgovai *Rimay* Antal, törvényszéki hivatalnok, folyó hó 23-án 52 éves korában meghalt. Két évtizeden át szorgalmas és lelkiismeretes pontosságú tisztviselője volt az államnak s azért úgy hivatalában, mint azonkívül mindenkitől kérdelemte a közbecsület, ami haláláig környezte a sokat szenvedett férfit; mert két évnél tovább tartott gyöttrő és kínzó betegsége, amely után a bekövetkezett halál reája nézve a szabadulás alkalma volt. Tisztársai és a polgári-olvasókör szép koszorukat tettek koporsójára. F. hó 23-án délután temették el nagy részvétellel. Nyugodjék békével! *Lukachich* Ferenc, Kassa város törvényhatóságának főlevéltárosa, 1848/49-ben volt honvéd, Kassán, f. hó 23-án, életének 72. évében, rövid szenvedés után elhalálozott. A 40-es évek folyamán a bodrogközi járásban mint esküdő szolgált a vármegyénket és szerzett magának sok jó barátot. Udv emlékezetének!

(Csatorna-építés.) A Rákóczi-utcai csatorna építésének biztosítása tárgyában folyó hó 20-án tartotta meg a város gazdasági bizottsága a verseny-tárgyalást *Hornyay* Bela dr. elnöke alatt. Hét, legtöbbször budapesti vállalkozó jelent meg és adott be ajánlatot, melyek közül a bizottság a legalkalmasabbat és legjutányosabbat fogja elfogadásra ajánlani a képviselőtestületnek.

(Esküvő.) *Festetics* Iván gróf, sz. áll. huszár-főhadnagy, számenlőr a Zemplén-megyei kir. pénzügyigazgatóságnál, H. Olykán f. hó 15 én vezette oltárhoz *Matolay* Rózát, szeretett alispánunknak kedves unokahugát. A boldog pár fogadja legőszintébb szerencsekívánatunkat!

(Eljegyzés.) *Petrás* József, kir. törvényszéki irnok, Vehéczen eljegyezte *Retteghy* Mihály kedves és szép leányát, Bertát.

(Erdőégés.) Tegnapelőtt a kir.-helmezi határhoz tartozó és a leleszi prépostság tulajdonát képező *Erős* nevű erdőben az avar tüzet fogott s nemsokára széles körben lánggal lobogott az erdő. A jókor érkezett helmezi tűzoltóknak sikerült a tüzet megfogni, úgy hogy csak vagy 10 holdas területen pusztultak el a facsemeték. A tűz vigyázatlanságból eredhetett *r. l.*

(Katonai lóvásár.) Ujhelyben folyó hó 21-én katonai lóvásár volt. Számszerint 75 darabot hoztak eladásra a nemes állatokból a vidékről, s bár sok szemrevaló lovat volt alkalmunk látni, mégis a lóvásárló bizottság, élén *László* kapitánnyal, csak ötöt talált olyat, melyet mint alkalmasat, a katonai kincstár részére megvásárolt.

(Március 15.) megünnepléséről írják még nekünk: A gálszécsi állami elemi népiskola folyó évi március hó 15 én d. e. 10-kor szintén megünnepelte a magyar szabadságharc emlékét. Jelen volt az iskolának majdnem 200 növendékén kívül a tantestület négy tagja. Az emlék-ünnepséget a növendékek a *Nemzeti Himnusz*-szal nyitották meg, mely után *Andréjkovits* Pál ig. tanító történelmi tényeket tartalmazó és a gyermekek felfogásának megfelelő beszédet intézett a növendékekhez, megemlékezvén az 1848 évi eseményeken kívül arról is, hogy Kossuth Lajos jelenleg halálos beteg. A beszéd végén a növendékek *Kossuth* Lajost megemlékeztek. Az ünnepség a *Szózat* és a *Nemzeti Himnusz* összhangra szerkesztett áriáival végződött. A hatásos énekdarabok érdeme lőképpen *Andréjkovits* Pál szakotkató dícséri. — A *homonnai kereskedelmi középiskola* önképző-köre márc. 15 én d. e. az intézet dísztermében szintén szépen sikerült ünnepséget tartott. Jelen volt a város intelligenciája, hazafias érzelmű közönsége. Az ünnepséget az énekkar a *Talpra magyar* előadásával nyitotta meg. Ezt követte *Nagy* Lajos tanár alkalmi ódája, melyet *Goics* Sándor nagy hatással szavalt. A továbbiak sorából kiemelkedett még *Petőfi* remek költeménye: *A nemzetes*. Tetszett a *Nagy* Lajos tanár felolvasása is, melyben a Március 15. fontosságát fejtegette. A lélekemelő hazafias emlék-ünnepséget a zene- és énekkar pompás piece-szerekkel zárták be. *r. l.*

(Iskolai tanulmányut.) A homonnai középkereskedelmi iskola, mint már lapunkban jelentve is volt, f. hó 18—22-ig tartott érdekes tanulmányutát végzett a fővárosban. A tanulmányutra kelt ifjúság megtekintette a főváros kiválóbb nevezetéseit, így a technológiai s nemzeti muzeomokat, a Város ligetet, a »Budapesti Hírlap« szerkesztőségét, a vizgatót, a »Honfoglalás« képet, a pénzváltó- s legzámitoló bankot, az ó-budai hajógyárat, a közbiztonsági, a börtönt, elevátort, a Dreher-féle sörgyárat, az államvasutak gépgyárat, a Linzer-féle szeszgyárat, a Hagenmacher gőzmalom stb. Ellátogatott a népszínház és a kir. opera-ház egy-egy előadására is. A fogadtatás mindenhol nagyon szives volt. A VI. ker. polg. s középkereskedelmi iskola igazgatósága és a fővárosi tanács még lakásról is gondoskodott az ifjak számára. Ez a tanulmányut azért is nevezetes, hogy első volt az effajta áll. intézeteknél.

(Magán-iskola.) *Tannenbaum* Abraham, cs. leji okl. tanítónak megengedte a minister, hogy Cselej községben hat osztályos magyartan nyelvű elemi iskolát állíthasson.

(Engedelem gyűjtésre.) A vásárhelyi ev. ref. hitközségbelieknek megengedte a belügyminister, hogy templomuk újjaépítése céljából az ország területén hat hónapra át könyörület adományokat gyűjthessenek.

(Honosítás.) *Spang* János, s.-a.-ujhelyi lakos, a magyar állam kötelekébe felvettérvén részére a honosító okiratot a belügyi minister leküldötte.

(Névváltoztatás.) A belügyminister *Sátán* József s. pataki lakosnak megengedte, hogy vezetéknevét *Szigeti*-re változtathassa.

(Elvesztett) két darab egyenként 100 ft névértékű, 45362 és 45363. sz. regále kártalanítási kötvény. — Megtalálójá ezen lap kiadóhivatalában illő jutalomban részesül.

A *Pesti Hírlap* a most lefolyt évnegyedben is a leggazdagabb tartalmu lapnak bizonyult. Az országgyűlési vitákat a legkimerítőbben közli s vonzó leírásokkal, karcolatokkal kíséri; ezért naponként 20—24. vasárnap folyton 32 oldal terjedelemben jelenik meg, oly körülmény, mely páratlanul áll a magyar hírlapirodalomban és csakis a *Pesti Hírlap* nagy elterjedtsége által magyarázható meg. Mikszthi rendkívül ér-

dekesen irt novelláját (Beszterce ostroma), Jókai Mór korszerű irnok hosszabb elbeszélése fogja követni a most következő évnegyedben. Amellett közölni fog a *Pesti Hírlap* egy a francia eredetű egynegyedűleg megjelenő kitűnő francia regényt, melynek fordítási jogát már megszerezte. Nagy közönséget érdekelő külön rovatai számát is folyton szaporítja a *Pesti Hírlap*. A mérnökök és építésszek érdekeinek hathatósabb előmozdítása s a technikai ügyek szélesebb körben való ismertetése végett nyitotta a *Műszaki Hírek* rovatát. Nagy teret szentel a színművészeti hírek mellett a képzőművészeti ügyeknek. A jövő évnegyedtől kezdve a Mezőgazdasági rovatát is ki fogja bővíteni, külön szakértő munkatársak szerződtetése által. A *Pesti Hírlapra* minden naptól kezdve elő lehet fizetni. Előfizetési árak: egy hóra 1 ft, 20 kr., két hóra 2 ft, 40 kr., negyedévre 3 ft, 50 kr. Mátványszámokat — egy levelező-lapon nyilvánított óhajra — bárkinek ingyen és bérmentve öt napig küld a kiadóhivatal (Budapest, V., nádor-utca 7. sz.)

(A vármegye Monográfiája) c. közleményünk mai számunkból tárgyalalmaz miatt kiszorult.

Lapunk mai száma a szokott időnél hat órával hamarabb, vagyis tegnap d. u. 3-kor hagyta el a sajtót. E körülmény miatt a tegnap d. u. érkezett sürgős kéziratokat már föl nem dolgozhattuk. Szerk.

Irodalom.

„Meghalt Kossuth“ a címe annak az Erdődi Ernőtől ép most hozzánk érkezett gyönyörű gyászadalnak, mely a »Zenélő Magyarország« kiadóhivatala kiadásában, Budapestben (Csengery-utca) megjelent. A megható szép szövegű dal méltó, hogy az országos gyász alkalmánál minden zongorán feltálatlható legyen, és már 30 kr. oicó áránál fogva is a legnagyobb elterjedtségre számot tarthasson.

Fejes István költemény-kötetere újabban előfizettek: *Argalács* Márk Lelesz, *Marossy* Antal dr. K.-Helmezc, *Kozma* Mihály Vécs, *Pilisssy* Istvan Eperjeske, *Thuránszky* László S.-A.-Ujhely. — A mű már a »Zemplén« sajtója alól kikerült és a napokban fognak a t. előfizetőknek szétküldetni.

Az Egyetemi Lapok ez évi 9-ik száma, melyet *Moscovits* Iván, egyetemi polgár, lapunknak is kedvelt munkatársa 16. oldalnyi terjedelemben állított egybe, elejétől végig a *Március 15* emlékének van szentelve. Az első cikkelyt, *A szabadság ünnepén* cím alatt, maga a szerkesztő írta a »nagy emlékek szent varázsától« megihlett tollal. Tartalmas egy közlemény a *Bech* Lajosé is; *Március tizenötödikén* címmel, bár helyenként nincs a dagályosság híjával (pl. e nap eseményei történetkönyveinkbe *kiolthatatlan lángoló betűkkel vannak bejegyezve*) Az ilyen ikaruszi hevület első sorban az író, második sorban pedig a szerkesztő szemfülességek a rovására számít. Gyönyörű szép poéma az *Abrányi* Emilé, mely az imádság színvonaláig magasztosul a következő sorokban:

Hatalmas isten...

Gyógyítsd meg az, ki nem hal meg soha
De tőlünk mégis menni, válni készül.
Bár senki sincsen méltóbb arra, hogy
Te vigasztald és fölvidd az égbe:
Számkivetésből örökös fenségbe:
Im kérek buzgón, könyörögve most
Ne vedd el tőlünk még Kossuth Lajost.

Az Egyetemi Lapok ára egész évre 5 ft. Előfizetést elfogad *Ráth* Mór könyvkereskedése.

A *Pallas* Nagy Lexikonából megkaptuk a 65—68. füzeteket, vagyis az V. kötet 5—8. füzeit, szebbnél szebb s igen becses műmellékletekkel, melyek egyaránt dícsérik a kiadóvállalatot úgy, mint a műintézeteket, melyek minden egyes lapot kiváló gondnal és izléssel állítottak ki. Ilyenek p. u. *Verespataki* viaszos lapok színes nyomásu melléklete, melyek eredetijét a nemzeti muzeumban őrzik; továbbá *Dirkó* bűnhődése c. rézkarc, a újpaloty muzeumban levő *Farnezi* bika nevezetű csoport után, előállítva a m. k. államnyomdában; két. *magyar díszlmények* feltüntető színes nyomásu lap, Posner műintézetéből; a *Drága* kövek 21 remek kivitelű színes ábrával; valamint a *Duna* térképe, Homolka József rajzolta, mely nemcsak a folyam egész folyását, hanem a felső és alsó Duna részben folyamatban levő szabályozását is feltünteti: végre pedig a *Diszlomb* I. és II. lapja *Dobsonal* *Jégbarlang* s a *Magyar díszlmények* III. lapja, mind feketé nyomásban. Szövegrajzok tekintetében is gazdag e négy füzet: nem kevesebb mint 56 igen érdekes, nagyrészt magyar vonatkozásu rajzot közöl. A nagy Lexikon megrendelhető minden könyvtárúsnál füzetenként 30 kr. árával, vagy kötetenként 6 ft-árral.

A *Magyar Mese- és Mondavilág*-ból. Benedek Elek nagy mesevállalatából megjelent a 4-ik füzet. Ez a füzet még gazdagabb mesékben is, illusztrációkban is, mint az előző füzetek. Nyolc teljes mesét foglal magában 10 művészi illusztrációval, nevezetesen: A vasorru baba. Az acél gyűrű. A király nyulai. Hammás Jutka. A szegény ember hegedűje. Az arany köles. A kicsi bojtár. A Szerencse és Áldás, s a krisztus és az Oláh pap monda kezdete. Benedeknek tudvalevőleg az a célja, hogy az ezredéves ünnepre megírja a magyar népmesék és mondák legjavát uépies irodalmi nyelven, oly formán, hogy ifjak és öregek egyaránt élvezhessék a nép! mese-költését. A mű egyelőre öt nagy kötetre (50 füzet) van tervezve. Egy-egy füzet ára 25 kr. Tíz füzet előfizetése 2 ft 50 kr. Megrendelhető a kiadó Athenaeumnál és minden könyvkereskedőnél.

1848 március 15 korszakalkotó eseményei eddig még sehol sem jelentek meg oly részletes, eleven és éléthű leírásban mint *Gracza* Györgynek *Az 1848—49-iki Szabadságharc története* című illusztrált munkájában, melyből immár 8 füzet jelent meg. A gyönyörű kiállítás, egykor 400 képpel illusztrált munkára még most is esofogad előfizetéseket a *Lampel* R. (Wodjány F. és fia) könyvkiadócégg (Budapest, Andrássyut 21.) Az eddig megjelent 8 füzet ára 2 ft 40 kr. Minden további 6 füzet előfizetése 1 ft. 80 kr. — A 8-ik füzetben következő képek vannak: Jelenet a bécsi forradalomból. (A Jäger—Barrikád ostroma). — Jósika Sám baró. — Kaszás nemzetőrök (Pettengofen rajza). — A ministériom kinevezéséről szóló kir. kézirat felolvasása a muzeum előtt. — Vessélnyi Miklós baró. — A szabadságharc nevezetesebb szereplői. Az 1848—49-iki honvédek és nemzetőrök (Egykoru rajz). — Az első független magyar felelős ministériom.

A »Vasárnapi Ujság« március 11-iki száma *Munkácsy* Mihály »Honfoglalás« című nagy történeti festményéről három képet közöl: bemutatja a festményt, mégpedig a lap két oldalára terjedő fénynyomatu metszetekben, abban az alakjában, a mint tavaly Párisban először kiállítva volt, úgy szintén mai befejezett alakjában, amint most Budapestben a nemzeti múze-

omban látható, végre a festmény főalakját Árpádot és környezetét nagy alakban (egész oldalra terjedő képen) Közlé e mellett Munkácsi Mihály arcját, s a »Honfoglalás« című festményének ismertetését Kacziány Ödön festőművésztől. A »Vasárnapi Ujság« további közleményei: »Az ezredik év előtt.« Költemény Rácz Mihálytól. »Ferenc Ferdinánd főherceg földköri útjából.« Irta a »Vasárnapi Ujság« részére egy tengerész az »Erzsébet« hajó fedélzetén. (Képekkel. Japán fenyőhűtő után rajzolta Háy Gyula.) — »Egy magyar nábob család.« (Főjeljegyzések a herceg Eszterházyakról.) A Vasárnapi Ujság keletkezésének 40-ik évfordulója. — »Cap Martin.« (Képekkel.) — Színház: »A három testőr.« Herczeg Ferenc új darabja. — »A szabadelvű nagygyűlés.« Jantyk Mátyas és Kimmach László rajzaival. — »Irodalom és művészet.« »Közintézetek és egyesületek«, Sakkjáték, Képtalányok stb. rendes rovatok. — A »Vasárnapi Ujság« előfizetése: negyedévre 2 ft, egyes szám ára 20 kr. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában (Budapest, egyetem-utca 4. sz.)

Egyesületi élet. Értesítés.

A t. gazdaközönség ezen az uton is értesítettük, hogy a Zemplénvármegyei gazdasági egyesület által a helybeli pályaudvaron egy műtrágya raktár felépített és abban mindennemű műtrágya nemek a vegyi elemzés jótállása mellett vannak raktáron, miért is figyelmeztetjük a t. gazdaközönséget, hogy az esetben ha a műtrágyát jutányos árban egy nagyban mint kisebb mennyiségben beszerezni óhajtják, megrendeléseikkel az egyesület titkári hivatalához forduljanak.

Zemplénmegyei gazdasági egyesület.

CSARNOK, Liba-vadászaton.

A »Zemplén« számára —
Irta: Polányi Gyula.

Nem is olyan messze, mint az óperenciás tenger, van nekünk is egy külön saját tavasi és őszi tengerünk. Ugyanis Szürnyeg, Imreg, Rad, Zétény, Abara, Népepest és Malca határaitban egy nagy lapály terül, melynek szélein a Tapoly-Ondova s a Latorcza találkoznak és ha egyik másik tavaszon nagyon gyors az olvadás: a Vihorlet-Guttin hegylancról lefutó hóviz megduzzasztja a folyókat és kicsapva medreikből, szétterülnek 3-4 □ mérföld területen, melyből csak a Tapoly-Ondovának védőtöltései és egy-két homokhegy ormai látszanak ki. Ilyen majd minden tavaszon a Nagyerdő, mely különben nyáron szántóföld, legelő és rét; mert fa rajta csak imitt-amott tengődő fuz képből mutatkozik.

Most az elterülő vizeken a vadmadár szánt és legel, a vizen élő sok lábu pók kaszál, a kerülő és csosz, a golya és a gulya kolompja helyett csak a bölömbika zúgó hangja szól.

A mint a tél vad fagyja kienged, a vad madár megézi a kikelet lanygyszellőjét. Elindul azonnal délvideken tartott téli szállásáról, mult évi tanyáját, költő fészket fölkeresni. A kacsák ezreivel majdnem egyidőben jön a vadgalamb, bibic, aztán a barazdabilegető, a pacsirta, vízi és erdei szalonka, daru és végül a golya és az emberek kedves vendége: a fecske madár.

Nagyon érdekesek a vadlibák, melyekről ime ez ének szól.

Az elsőbb melegebb napokban már hangzik a magasban gágogásuk, a mint ékalapban repülve alig látható tavolságban vonulnak az emberlaktá helyek fölött, a mint a mezők és erdők fölé érnek, lejjebb száll a vezér gunár, míg kifáradva másnak adja át vezető szerepét. A mint a mi vidékünkön megszokott pihenő helyük, a Nagyerdő vizei megcsillannak a vándor-állatok előtt, puska-lövésnyire ereszkednek alá, hangzik üdvözlő szavuk: *gigi-gaga-gá-gá!* Korülkeringik a nagyterületet, aztán letelepednek valami rétre, vagy vetésre pihenni, föltéve, hogy nappal jöttek; mert különben egyenesen a vizekre szállnak, a legtágasabb síkvízre, hogy folytonos ellenségük, a tüzet fuvó ember és a libahusért rajongó róka-koma meg ne lophassa őket.

Ha a rétre szállanak, egyenes hosszú sorban féllábra állanak, fejüket szárnyuk alá dugják; de kozbe-kozbe ott áll egy éber istrázza, hogy veszedelem idején jelt adva tova repülhessenek.

Az egész tengernek majdnem középpontját képezi egy homokhegy. Onnan a Vihorlet felől jövő éjszakai szél neki kergeti az előhegy lábainak a vizet, de mert mit sem arthat ellene a hullámhegy: szél uram felülkerekedik, megrázza a hegyhomlokot üstökként meredező néhány csenevész fenyőt, aztán végig söpri palástjával a homokdombokat és völgyeket és az olyan lesz, mintha szép hullámos sávolyos sárga abroszszal volna beterítve. Ez a száz és néhány holdnyi terület az asztal, melyre lakomázni jár a libasereg; mert azok a fenyés kovarc-darabkák, a melyek ugy csillognak-villognak a napfényen, az ő számukra rendeltetett inyenccalat, melyre a tojasképződésre és emésztésre nekik annyira szükségük van.

Még »Aufsatz« uram bocsá, nem tudom a

magyar nevét) is van az abroszon, a mely ugyan közelebről nézve rekettye vagy fűzfabokorra lesz. avagy egy méternél mélyebb gödör van ily alakban galylyal körülzúródva, a melyben a reggeli déli és esteli húzás alkalmával meghúzódva leskelődik a libapecsenyére áhító vadász.

A szélvihar feldulta a homokot, vagy a szagattott partoldal omlott le valahol és ott koromfekete iszapos homokréteg tünik szemük elé, melyben faszén, csont eszköz-maradványok, kova, obszidián és egyéb tüzkő darabkák a diluviális képletek felismerésére legjobb adatul szolgáló *succlinea oblonga* nevezetű csiga között fehér, fekete, vörös és barna égetett cserép darabok hevernek, összetörve tenyérnyi és kisebb darabokra, de világos jeleivel az emberi kéz munkájának. Ime itt egy fehér, zsiros tapintású kő. Ezen valami hegyes eszközzel egy kecskéhez vagy kajla szarvu tehénhez hasonlatos alak van nagyjából kikarcolva, mintha ülne is rajta valami kétlábu teremtes. Egészen olyan, mint mikor a kis gyerekek próbálgat pókhasu, tökféjú, pipaszár-kezü és lábu embert rajzolni. Ez a véset aztán ki volt égetve és ki tudja milyen ékes dísz volt — néhány ezredév előtt. Talán a kőkorbeli, ha akarom sertés, ha akarom kérődző formájú »anoplotherium« akart lerajzolni.

Elmult világok maradványa ez egy darab abból a multból, mikor még az ember tavak, vizek mentén colópökre épített házban, mint a hód, majdnem a vizekben lakott; mert még sokkal több volt a víz mint most és csak egy-egy kiemelkedő földrész volt lakható, vagy azért, mert kezdetleges eszközeivel az ember csak itt volt képes megszerezni mindennapi szükségleteit. A hullók, csigák és vízi szárnyas vadak adták az eledelt; sas, nád, állatbőr és rétfá a hajlékot, ruhát, tüzelő anyagot.

Nem is lehetett az olyan nagyon rossz élet! A vizek között nem háborgatták az erdőborította rengeteg szörnyű ragadozó vadai azt a kétlábu tollatlan állatot, a ki már akkor ki volt szemelve a világ uraúl, a félnék nádi farkas, ragadozó madár és a csuszó-mászó férgék ellen az ó-kor emberének megvolt kova-nyila, kőszerszáma, melylyel azok ellen megvédhette magát.

Tekenős béka'eves, nyáron sült liba, kacsá, katáng salátával, szalonkapecsenyé sóskalével, csigabiga vadtormával, sáska nádmezzel, hébe-korba csicsóka köménymaggal mündérbán, egészen rendes ebédet ad ki; kecsge, pisztráng, béka-kotlet, vagy halászle változatosság okaért, vagy cserepesikön sült hal nyírfalé-itokával, zsardínetónak sulyom, szeder, vadkörte és alma, édesgyökérrel, mind nem megvetendő komedencia. Csöndben elvonulva élni, — még talán irigyléreméltó állapotnak is lehetett mondani. A »paleolit korszak« a »parafufus korszak«-nál és az »ujabb neolitik« a mai »papiros korszak«-nál nem volt rosszabb, annyi bizonyos.

Az az, hogy a magány nem volt olyan békes és hangtalan; mert míg állandóan egy helyen tartózkodott a vízi vad, örökös volt ott mindig a muzsika. Mert nem maradt nyugodtan soha a vadmadár. A vizek eme vándor cigányainak se országá, se hazája, mint Fáraó nyughatatlan utódainak. Jön-megy, kereng, csavarog, csatangol szünet nélkül az ég minden irányban éjjel és nappal egyaránt. Az isten a megmondhatója csak hova megy, mi celből és merre kodorog?

Majd összeverődnek egy-egy rakásba, majd egyenként vagy párosával szerte szállonganak. Hogyha már kigáogták, sáogták és vijjogták magukat, nagy robajjal felkerekednek, csak azért, hogy néhány száz lépésnyire újra leszálljanak. Úgy tesznek, mint a kávésnénikék, ha a pletykálást egy helyen befejezték, mennek tovább újabb látogatába. Nappal a retent, vetésen falatoznak, vagy a nád között szunyókálnak; éjjel a síkvizen tanyáznak, de mindig mozgásban vannak csapatok és egyesek, úgy, hogy sohasem tiszta tőlük a levegő.

Épen ez az ő nyughatatlan izgés-mozgásuk, aztán a megjelenő, majd tovatűnő fajok ezernyi változatossága adja meg a vízi vadászati ingerét. A kép folytonos változása szakadatlanul figyelni készíti és mámorba ejti a vadászt.

Az éj csöndjében húzódo kacsák szárnyának üveghangu süvöltése, a nádi veréb csiripelése, a nádrengeteg békáinak, úgajainak ugatásszerű zajongása, kelepése, a vadliba, a gyöngyvér és lilik alig szűnő gágogása, a tőkés, kendermagos, hamvas, kanalos, fecskéfarku, kontyos, cigány, lutyölő, csörgő, virágos, buvár, tífarku, füves és marcusi kacsá hangzavarából tamadó hangversenyre visszavágják a vadászember minduntalan.

Ilyenforma a vadludak tavasi és őszi tábora. Tíz és tíz ezrel fordul meg ilyen pihenő helyeken Diána vándor madara. A közöttük megforduló ezernyi kacsá csak olyan, mint egy nagy tábor sátorocsigány között a kereket hányó purdgyerekek.

A homokdomb végén, csenevész füzes erdőben van elkészítve a kunyhó. Gyékényvel, sással van befödve. Az összes butor benne egy pár kéve szalma, ágy is, asztal is, székek is, a hogy éppen szükséges. Elötte ágásfán a bunda, puska tarisznya, mellérakva kosár, tarisznya, csobolyó, fazék, bogrács, boros-sörös-üveg, sőt néha poharat sem elejt el az a jáger, a ki ide jött élvezni a szabad

természetet kiheverni itt az írószoba fáradalmait és tiszta levegőt szini a város poros, gőzös, mi-azmáz légköre helyett.

Estének indul a nappal, siet a liba, kacsá a síkvizekre; de a félhomály nem kedvez a vadásznak, a kunyhó előtt égő tuz fénye is nagyon ki-látszik már ilyenkor, csak nagy magasban látjuk a lég vándorait fölöttünk elshanni. Ilyenkor csak eligazítgatja az ember a lesgödör galy-dekorációját, kitanulmányozva, hogy lehet e majd szabadon mozogni és löni holnap, ha lövésre jön a várva-várt, lesve lesett vadlud.

Vigan ropog a tüz, bográcsban »sistereg« a zsír, majd szétárad a jó friss pörkölt-illat. Jól megsüti a tenyeredet a bádog tányér, ha megtiszteltetésképen ilyenben kapsz ételt, vagy ha bográcsból kanalazol a szádat égeti meg a forró hus. Ropog is egy kicsit a homokos víztől a pecsenye; de azért sohse ettünk ilyet. Jó volna itt tán még a mándruckó is. Akad inyenc is, sajtot is hozott. Milyen jó erre egyet huzni a kulacsból. Tán csak Adám-apánk élt így a paradicsomban! Közelebb huzzák a tüzet a kunyhóhoz, belebukunk abba is, meg egy jó bundába is, aztán kezdődik mesemondás, vagy vadásztörténetek elbeszélése, a mi különben mindegy. Meg-meg szakítja a kacsák, libák helylyel-közze felsikongó zajgása. Bizonyára valami róka nagyravaszul elkapott egyet, vagy hogy észrevették és attól lett a nagy riadalom. Bizony már fordul a göncöl-szekerének rudja, mikorára elaluszunk a libatollért utazó argonauták...

Nagy gágogásra ébredünk. Öt óra tájban javában megindult a liba nappali tanyát keresni, talán hogy egy kis homokot kaphasson, hozzánk is leszáll. Nem nagy a toalett. A szilviorom a főszereplő benne. Ez a mosdás. Az öltözködés abból áll, hogy a bundát levettjük és tarisznyát, puskát kapunk fel. Egy pokrócot a honom alá, aztán usgye, be a lesgödörbe. Sűrű köd támad a föld párázatából, annál jobb, a liba kénytelen alacsony repülni, hogy tájékozhasa magát. Egykettő hangtalanul suhan el fejem fölött, majd leveri a kalapomat (az az szeretném, ha úgy lenne.) Amott egy nagy csapat, lehetnek 30-an, ékalakba verődve közeleg nagy gágogással, a vezér gunár hosszúra nyújtja nyakát, most megszólal, röviden *gá*, — *gá* és magasra libben az egész sereg. Ezek valami gyanusat láttak, ezekből nem lesz pecsenye.

Egyesek járnak-kelnek, talán most keresik párjukat, mert hangjuk olyan hizelő (már t. i libanyelven) *gigi-gaga gi-gi-ga!*

Kihaltak látszik a homok. A domb alatt fekvő mélyedésben nem tüzelnek most, mig lesen van a kompanya. Egy gödörbe két vadász is kerül; rendesen egy tapasztaltabb és egy ujonc, le is kell az ilyent néha nyomkodni, hogy ne ütögesse fel a fejét; mert ime itt jön hét darab hatalmas vadlud, abból a nagyjából. Gágognak szörnyen és a homok-domb közepe táján ugyan-csak keringnek, vágyva néz le a nagy sárga abroszra, melynek felszínén szépen ki vannak találva a csillogó kovarc szemek.

Még sem száll le az ovatos madár, hej mert gyanus az a négy-öt gömbölyű bokor, melynek alja olyan sötét mint egy gödör. Vissza-visszafordulnak nagy gágogva kiabálván, mintha a nem látott, csak sejtett ellenséget hívnák fel, hogy ne bujjon el gyáván, hanem mutassa meg magát; persze hogy mi itt nem mutogatjuk, hogy ki a legény körül-körül keringik a dombot, mindig lejjebb-lejjebb szállván, kiterjesztett szárnyal ereszkednek lassan, egy a ki bátrabb, vagy pákosztosabb külön kiválva a lesgödör felé hajlik, aztán egyet villan, nagyot döbben, megkísérli utolsó erejével menekülni, még fölemelkedik kissé, hogy annál nagyobb cuppanással csapódják le a meglótt állat. Vére pirosra festi az asztalt, melyen lakomázni vágyott.

Megriadva szállnak föl a levegőbe a meglótt vad társai és a széllal versenyt ropulnak tova. Csak egy nem távozik messze. Magasban röpke-de vissza-visszatér a veszedelem helye fölé, ismeretlen nyelven erősen kiáltva panaszát a légnak és még órákon át kering ott a tájon, siralmasan gágogva keresvén élete útját. Hasztalan keresve, hiába kiáltva *gá-gá-gá!*

Talál-e új társat? Mikor talál rá? Ki tudja? Az ő ismeretségük is aligha nem az égen kötetik. Ott pedig tudvalevőleg nem törődik az ember a más dolgával, megelégszik a maga boldogságával.

De még másnap is, itthon az ágyban, fülemben cseng a vonuló, szeretkező és busuló libák gágogása.

Mintha ez a toll is ezt a hangot adná ki a papirosou, hogy: *gá-gá-gá!*

Vármegyei Hivatalos Rész.

Szabályrendelet a kéményseprési iparról.

(Folytatás és vége.)

4. §. A kéményseprésért járó díjak következőleg allapítatik meg:

1. Egy földszinti téglakémény egyszeri tisztításért 10 kr. negyedévenként 1 frt.

2. Emeletes épületekben téglakémény egy-szeri tisztításáért 15 kr. negyedévenként 1 frt 50 kr.
3. Egy czillinder kémény egyszeri tisztításá-ért 10 kr. vagy évenként 1 frt.
4. Ugyanazok kiegészéséért 50 kr.
5. Fakémény egyszeri sepréseért 5 kr vagy egész évre 60 kr.

Megjegyeztetik, hogy a fent elősorolt ké-ményekért ha azok csak télen át tisztítottak, évenként féldíj fizetendő.

5. §. A kéményseprő köteles gondoskodni arról, hogy kerületében minden kémény a 3. § szerint tisztítottassék.

Ennek kellő foganatosíthatása céljából a ke-rületébe eső házak és azok kéményeiről rendes jegyzéket vezet, nagyközségekben bárczákat kö-teles tartani és a 3. §-ban meghatározott időszak-ban minden házhoz elmegy és a tisztítást teljesíti és a mennyiben az a házbéliek által ellenzettnék, erről a községi előjárásnak jelentést tesz.

6. §. A kéményseprés alkalmával a kémény-seprő meggyőződést szerez magának arról, hogy az illető épületekben, különösen a kémények kö-zelében megvan-e a tűveszély ellen a kellő rend. Az e részben tapasztaltakra, vagy tüzendőri szabályokkal ellenkező dolgokra az illető házbe-liket figyelmeztetni sőt szükség esetén a község előjárásának jelentést tenni tartozik.

7. §. A kéményseprő jegyzékében a községi előjárás által igazoltatja azt, hogy a rendes időszakban a kémények tisztítását teljesítette és e jegyzéket, — nagyközségekben a bárcakönyvet 3 hónapokig az iparhatósághoz bemutatja.

8. §. Tűvész esetén a kéményseprő a hely-színén megjelenni, az oltásnál segédkezni és a tűzoltó parancsnoknak esetleg a községi előjáró-ságnak a szükséges szakszerű felvilágosításokat megadni tartozik.

9. §. A kéményseprő iparüzletének abban-hagyása tekintetében az 1884. évi XIII. t. cz. 55. §-a az irányadó. Eszerint a kéményseprő az elkezdett iparüzletet tetszés szerint félbe nem szakíthatja, hanem ha azt abba szándékozik hagyni köteles ebbeli szándékát az iparhatóságnak beje-lenteni és ennek meghagyására az ipart a ható-ság által kikötött (legfeljebb 3 óra terjedhető) ideig még folytatni.

10. §. Ezen szabályrendelet ellen vétők ki-hágást követnek el és az I-ső fokú iparhatóság által 1—50 frt-ig terjedhető pénzbüntetéssel bü-n-tetettnek.

11. §. Azok a kéményseprők a kik a ké-ményseprést az 1884. évi október 1-seje előtt szerzett jogosítvány alapján üzik, mesterségüket a 2. §-ban meghatározott képesítést igazolni nem kötelesek.

Ezen szabályrendelet kihirdetése után azon-nal életbe lép és végrehajtásával az I-ső fokú iparhatóságok bizatnak meg.

Kelt t. Zemplénvármegye törvényhatósági bizottságának S.-A.-Ujhelyben 1893. évi május hó 17-én tartott ülésében elfogadtatott.

Jegyzette és kiadta:
Dókus Gyula s. k.,
főjegyző.

7038./VI. 1894. sz.

Jóváhagyom.
Budapest, 1844. évi február hó 3-án.

A miniszter helyett:
Reiszig s. k.,
államtitkár.

(P. H.)

3432. sz. Zemplén-vármegye alispánjától.

A járási 10. fősolgabirónak.

Ezen intézkedés a közönség tájékoztatása céljából a vármegye hivatalos lapjában közzété-tetik és a közhasznú mű ajánlása céljából a já-rások fősolgabiróinak kiadatik.

S.-A.-Ujhely 1694. február hó 23.

alispán helyett:
Dókus Gyula, főjegyző.

Másolat.

M. kir. belügyminister 5259 sz./II. körren-delet valamennyi vármegyei törvényhatóságnak Székely Ferenc m. kir. kataszteri mérnök szer-kesztésében havonként megjelenő *Kataszteri Köz-löny* című szaklapot (szerkesztőség és kiadóhivatal Szegeden, Párisi körút 21. sz. évi előfizetési díj 4 ft) mely szaklap a szakmájába vágó anyagnak szakszerű feldolgozása folytán a földadó és katasz-teri, nem különben telekkönyvi betét szerkesztési és birtokrendezési ügyekkel foglalkozó hatóságok és hivatalok részére gyakorlati értékkel bír, a vármegye közönségének figyelmébe ajánlom. Bu-dapest, 1894. évi február 9-én: a miniszter he-lyett Andrassy s. k. államtitkár.

T. Zemplénvármegye törvényhatósági bizottságá-nak S.-A.-Ujhelyben 1894. évi február hó 15-én tartott közgyűléséből.

82/2636. sz. Olvastatott a nm. Belügyminis-ter. évi 7159 sz. intézkedése, melylyel a szerb tövis irtásáról alkotott vármegyei szabályrendeletet jóvá-hagyási záradékkal ellátva a vármegye közönsé-gének leküldi. A jóváhagyott szabályrendelet a megyei jegyzői karnak, a t. főügyésznek tudomás, a járási fősolgabiróknak pedig kihirdetés és alkál-

mazkodák végett kiadni, továbbá a „Zemplén. című hivatalos közlönyben közzététetni rendel-tetett.

Kelt mint fent.
Jegyzette:
Fajós Ernő,
tb. aljegyző.

Kiadta:
Dókus Gyula
főjegyző.

488/23823. sz.

Szabályrendelet

a szerb-tövis irtásáról.

1. §. Minden községbeli lakos a tulajdonát képező használatában levő vagy felügyeletére bi-zott területen a szerb tövist minden év június 1—30-ig és szeptember 1—30-ig kiirtani és elé-getni köteles.

2. §. A közhelyeken és a község határában levő bármely természetű utakon levő szerb-tövis-t a fent meghatározott időben a községi bíró köz-munkával köteles kiirtatni.

3. §. A szabályrendelet 1. §-ában meghatá-rozott mulasztás kihágásnak, míg a 2. §-ban meghatározott köteletség megszegés fegyelmi vét-ségnek nyilvánítottatik.

Kihágások esetén az 1880. évi 38547 számú belügyministeri rendeletben foglalt határozmányok irányadóak.

4. §. A szerb-tövis ki nem irtása által elkö-vetett kihágás 2—50 forintig terjedhető pénzbün-tetéssel, behajthatatlanság esetén megfelelő elzárás-sal a fent idézett belügyministeri rendelet 8. §-ában megjelölt hatóságok által büntetettik.

5. §. Azon községi előjáró a ki az 1. §-ban meghatározottak teljesítésének ellenőrzését, továb-bá a 2. §-ban elrendelt kötelességet nem teljesíti fegyelmi uton büntetettik.

Ha az 1. és 2. §-ban megjelöltek a megállá-pított határidő után 8 nappal sem tennének ele-get reagok rótt kötelezettségüknek, minden felle-bezés kizárásával a szerbtövis irtás hivatalból azonnal elrendeltetik és az abból felmerülő költ-ségeket viselni tartoznak.

A hivatalból irtás az 1. §-ban megjelöltekre a községi bíró vagy fősolgabiró, a 2. §-ban meg-jelölt községi bíróra a fősolgabiró rendeli el. A hivatalból elrendelt irtásból felmerült költségek közigazgatási uton és csak birtokon kívül meg-engedett felebbezés mellett az azt elrendelő által hajtattak be.

7. §. A kihágásból és fegyelmi vétségéből be-folyó pénzbüntetések a vármegyei központi sze-gény-alapoti letik és a befolyt összegek a fősolga-birák által félévénként a pénztárba betérjesztetvén, a kihágási pénzbüntetésekre előirt szabályok sze-rint kezelendők.

8. §. Minden év július 15 és október 15-ig a fősolgabirók a szerb-tövis irtásáról és eljárá-sukról az alispánnak tüzetes jelentést tenni tar-toznak.

9. §. Ezen szabályrendelet a kihirdetés meg-történtét követő 5-ik nap után lép életbe és vég-rehajtásával a fősolgabirák bizatnak meg.

T. Zemplénvármegye törvényhatósági bizott-ságának S.-A.-Ujhelyben 1893. évi december hó 21-én tartott közgyűlésében elfogadtatott.

Jegyzette:
Dókus Gyula s. k.,
főjegyző.

7159/894. sz. Magy. kir. belügyminister.

Ezen szabályrendeletet az 1879. XL. t. c.

5. §-a alapján megerősítem.

Kelt Budapest, 1894. évi január hó 30-án.

A minister helyett:
Báró Jósika s. k.,
államtitkár.

Kereskedelemügyi m. kir. ministeriumtól.
88247. sz. 1893. Sopronvármegye közönségének.

Másolat.

(Folytatás és vége.)

Felemlitem egyébként, hogy tudomásom szerint az alispánok a vármegyei szervezeti sa-bályrendeletek által uti átalány címén többnyire elegendő dotatívával vannak ellátva, továbbá, hogy a községnél fizetőkre nézve az ellenőrzést a fős-solgabirák és solgabirák által teljesíthetetik, a kiknek jelentéseiből mindenkor meggyőződhetnek arról, vajlon a felelősség javaslata hozatalának első feltételei az igazolatlan hátramaradás fenn-forog-e?

b. az idézett jelentésben F. pont alatt tett javaslatra, vagyis a fősolgabirák és solgabirák az utadó tartozások behajtása közben felmerült uta-zási költségei s azok fedezése tekintetében azt jegyzem meg, hogy miután a 21.802/1890 szám alatt végrehajtási rendelet B) mellékletének 20. §-a szerint a behajtási illetékek azon esetben, ha az utadót a fősolgabirák, illetve azok helyettesei hajtják be (t. i. a közvetlen fizetők tartozásait) az államkincstárt illetik, kétséget nem szenved, hogy a fősolgabirák és solgabirák behajtás érdekében tett utazásaik után felszámított napi és uti díjjaikat az államkincstár fizeti meg.

Tehát ezen czímen az utadó alapot semmi kiadás nem terhelve, nem is merülhet fel szük-sége annak, hogy ezen czímen az előirányzatba bármi összeg felvéttessék.

7. A G. betű alatt az alispáni jelentésben tett javaslatra az előbbi pont alatt foglalt kijelen-tés alapján megjegyzem, hogy az utadó egyes részletei a fentidézett rendelet C. mellékletét ké-pező utasítás 7. §-a szerint az állami egyenes adó-val egyidőben lévén esedékesek, az utadó behaj-tása végett a fősolgabirák, illetve solgabirák külön utat tenniök nem szükséges, hanem negyed-évenként ugyanakkor zálogolási és árverési jegy-zőkönyvbe foglalva a végrehajtást azokért is, a midőn az egyenes adóhátralekók behajtása végett kiszállanak. Következésképpen külön uti-számlát sem adnak be, hanem az utadó érdekében tett működést ugyanazon működési naplóba foglalják, a melyet a közadók behajtása érdekében tett uta-zásaikról szerkesztenek.

E szerint külön díjazásnak szüksége sem merülhet fel, tehát önmagától elesik az a kérdés, hogy a végrehajtást eszközölő fősolgabiró vagy solgabiró a vármegyei szabályrendeletben, vagy a kormányrendeletben megállapított díjat kapja-e? Budapest 1894. január 3-án Lukács. s. k. A hiva-talos másolat hitelül Boros s. k.

886. 94. sz. Zemplénvármegye számvevőségétől.
Hirdetmény árlejtésre.

Vármegyénk t. gazdasági választmánya Sá-toralja-Ujhelyben a f. évi febr. hó 10-én 24,186/93 k. i. sz. a. kelt határozatával elrendelvé, hogy a vármegyei székház utcára néző homlokzata kijavit-tassék s bemeszeltessék, — továbbá elrendelvé, hogy az eresz-csatornák esővíze a külső falaktól alkalmas módon elvezettessék; mindezekre a kö-mivesmunkákra árlejtés kitűzése és tartása válvan szükségessé: felhívom a vállalkozni szándékozókat, hogy a f. hó 29-én (huszonkilencedikén) d. e. 9 órákor számvevőségünkél tartandó árlejtésen részt venni és vonatkozó írásbeli zárt ajánlataikat, melyekhez a vállalati összegnek 10%-a készpénz-ben biztosítékul bemellékelendő, szintén számve-vőségünkél legkésőbb márc. hó 28-ának d. u. 5 órájáig benyújtani igyekezzenek.

Az elkészítet benyújtott, vagy biztosítottakkal el nem látott ajánlatok az árlejtésen tárgyalás alá vétetni nem fognak.

A vállalatra vonatkozó előmérték-költségvetés, ugyszintén a tervrajz is a hivataltól a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthető.

S.-A.-Ujhely, 1894. márc. 13.

2—2

Dongó Gy Géza, főszámvevő.

235/IV 894

A s.-a.-ujhelyi j. fősolgabirájától.

Körölvény.

Rác Imre örösi lakos panasolta, hogy a folyó év március 19-én tartott s. a. ujhelyi or-szágos vásár alkalmával S.-A.-Ujhelyben, az ideig meddig a kispiacra aprólékosok bevásárlása vé-gett egy boltba bement, fekete szőri, 5 éves. jobb szemén hályogforma folttal, bélyegtelen, há-tulsó bal lábán kissé görbés körmű lovat, a szek-ér tulajdonos engedelmével a szekérvé kötötte. Az alatt azonban meddig ő vásárolt, a szekér tulajdonosa lovával együtt elhajtattott.

Felhívattak a községek bírái, községeikben, a lovat nyomozni, s nyomra vezetés esetén alól-irt hatóságot azonnal értesíteni, s az ideig, az esetleg fellestert lovat zár alá vétetni.

S.-A.-Ujhely 1894. márc. 20.

Urbán Ferenoz, fősolgabiró.

659/ki.

Gálszécsi j. solgabirájától.

Körölvény.

Közhirre teszem, hogy a Gálszécsen f. évi március hó 12-én tartott országos-vásár után az upori uradalom majorjába egy fehér szőri hátra hajló nagy szarvu tehén levett s azóta ott tartatik. Gálszécs 1894. márc. jg.

Somosy solgabiró.

4184. II. 94. sz.

A m. k. pénzügyigazgatóságtól.

Valamennyi községi s körjegyző úrnak Zemplénvármegye területén.

Costa Christian rudnai, utóbb gyomai lakos földmunka vállalkozó 142 ft 31 kr. állami adótar-tozás és járulékaik hátrahagyásával ismeretlen helyre eltávozott.

Miért is utasittatik czim, hogy nevezett területén nyomozza s tőle a hátralekós összeget behajtván, Gyoma község előjárásának küldje meg s ide jelentse be.

Nevezett fel nem találása esetén jelentésté-telre nem köteleztetik.

S.-A.-Ujhely, 1894. febr. 21.

Beeske kir. pénzügyigazgató.

7977. VI. 94.

M. k. pénzügyigazgatóságtól.

Körrendelet.

Valamennyi községi s körjegyző úrnak Zemplénvármegye területén.

Dohány jövedéki kihágás miatt elmarasztalt Pisák Andrásné szül. Molnár Zsuzsanna volt tar-czali lakos ismeretlen helyre távozott

Utassatik a cím, hogy nevezett egyének jelenlegi tartózkodási helyét a községben és területén nyomozza és feltalálása esetén ide azonnal tegyen jelentést.

S.-A. Ujhely, 1894. márc. 13.
Becske, kir. pénzügyigazgató.

Nyilt-tér.)*

A s.-a.-ujhelyi gyártelepi önszegélyző-egylet tek választmányának.

Helyben

Tudomásomra jutott, hogy a, Zemplén* 7-ik számában fentjelzett egyesület által f. évi febr. hó 1-én rendezett táncmulatság alkalmából ugyancsak a „Zemplén» ezt megelőző számában közölt referádnak az én személyemet illető paszusára tett védekező nyilatkozatom bevezető soraimban foglalt „gyárista» jelzőt a t. rendezőség reám nehezelt. Ezennel kijelentem, hogy én e jelzővel senkit sérteni nem akartam, s ezen szót csak azért használtam, mer az említett referádnak bevezető sora is a gyáristák táncmulatságával kezdődött, — használtam pedig másodsor azért, mert ez divó szokás, hogy ha egy cikkre válaszolunk, annak bevezető soraira is hivatkoznunk kell. Ha tehát önök uraim az idézett »gyárista» jelzőt sértőnek találják úgy önhibámon kívül elkövetett sértésért elnézésüket kérem.

Magamat továbbra is b. jóindulatokba ajánlva maradtam tisztelettel

Abonyi D. Mór

E rovat alatt közlökért nem vállal felelőseget a Szerk.

Első tokaji cognacgyár

Tokajban.

Arany-érmekkel a következő kiállításokon lett kitüntetve:
Berlin, Páris, London, Brüssel, Haag, Nizza és Bordeauxban stb.

A magas kereskedelemügyi m. kir. ministeriumi ellenőrzése alatt.
Gyári-kezdvevény által kitüntetve.

Ezennel intünk mindenkit

hamisított Tokaji Cognac vásárlásától, mert mi azt

minden továbbárúsítótól elkoboztatjuk.

Hamisított minden Tokaji Cognac, mely nem

az egyedül Tokajban létező

Első Tokaji Cognac-Gyárból ered

és nincsen a fenti Tokaj városának törvényesen bejegyzett ezimerével mint védjeggyel ellátva.

Hogy téves nézeteknek elejét vegyünk, általános tudomásra hozzuk, hogy

S.A. Ujhelyben telepünk nincsen

és egy ilyen ottani vállalattal semminemű összeköttetésben nem állunk.

Czégünk egyedül létezik, változatlanul mint eddig

Első Tokaji Cognacgyár Tokaj.

A szerkesztő póstája.

Kedves munkatársainknak, egyenkint és összességben, boldog husvétii ünnepeket kívánunk!

H. M. urnak — Homonna. Levelünk elment.

V. K. B. urnak — M.-Sziget. Köszönet a küldöttékért. A jövő számban! A lap expedíaltatásáról gondoskodtunk.

F. B. urnak — Helmezt. Szintén a jövő számban és szintén köszönet!

Knarf-nak. Legőszintébb sajnálatunkra kosarat kapott.

F. A. — K.-Helmezt (— Kutyabagos). Talán-talán. A „szükségtelen» szükséges lett volna.

Felelős szerkesztő:

D O N G Ó G Y. G É Z A.

Kiadó-tulajdonos: Ehlert Gyula.

HIRDETÉSEK.

Első tokaji cognac-gyár

Tokajban.

Törvényes védjegy Aranyérmekkel a következő kiállításokon lett kitüntetve
BERLIN, PARIS, LONDON, BRÜSSEL, HAAG, NIZZA és BORDEAUXBAN stb.

Intés Cognac-kereskedőknek.

Óva intünk mindenkit
Utánzott Tokaji Cognac vételére,
mintán ezt

minden egyes ismétlárúsítótól
elkoboztatandjuk.

UTÁNZOTT

mindazon Tokaji Cognac, mely nem az
Egyedüli Tokajban létező

ELSŐ TOKAJI COGNACGYÁRBÓL

származik, és mely az ezen Tokaj városa által

bejegyzett

védjegy

által ellátva nincsen

ELSŐ TOKAJI COGNACGYÁR TOKAJBAN.

A magas kereskedelemügyi m. kir. ministerium ellenőrzése alatt.
Gyári kedvezmény által kitüntetve. Arany érmekkel a következő kiállításokon lett kitüntetve:
Páris, Bordeaux, Nizza, London, Haag, Brüssel, Berlin és Chicagóban.

A Richter-féle Tinct. Capsici comp.
Horgony-Pain-Expeller

elnevezés alatt igen jó hírnévnek örvend.
Ezen fájdalomcsillapító bedörzsölés valamennyi
kőszvény, csúsz és tagszagatásban szenvedő egye-
neknek ez uton legyen ajánlólag emlékeztetve hozva.
Ezen tinktura már 25 év óta, mint legmegbízhatóbb
házi szer általánosan kedvelt és emellegva már to-
vábbi ajánlásra nem szorul.

Csekély ára, üvegenként 40 kr., 70 kr. vagy
1 f. 20 kr. vagyontalanoknak is lehetővé teszi, ezen
kittinó házi szernek beszerzését. Bevásárlás alkalmával a „Horgony» védjegyre ügyelendő, nehogy
utánzatot adjanak, mert csak a vörös Horgonynyúl
ellátott üvegek valódiak. Ha a valódi Pain-Expeller
helyben nem volna kapható, akkor fordul-
junk a gyártók gyógyszerüzarához: Richter
gyógyszertára „az arany oroszlánhoz» Prá-
gában vagy Török József gyógyszerészhez
Budapesten.

Erdő-Bénye

gyógyfürdő megnyitása május 13-án
vagyis Pünkösöd első napján fog
megtartatni.

A fürdőigazgatóság.

Tk. 685. sz.

Felhívás.

A szerencsi kir. járásbíróóság mint telekkönyvi
hatóság felhívja mindazokat kik id. Jenev József
végrehajtónak Lapis István volt legyes-bényei
lakos örökösei ellen folyamatban volt végrehajtási
ügyében a bírói árverésen eladott legyesbényei
1. számú tjkvben felvett ingatlanok vételárából a
C. 2. svr 1474/866. tk. számú végzéssel bekebe-
lezett követelésből kiskoru Bató Pál ismeretlen
örökösei részére sorozott és letétben hagyni ren-
delt 33 ft 82 kr. összeghez és ennek időközi le-
tési kamatához bármí czímen jogot tartanak, hogy
eziránti igényeiket a 17898/878. I. M. számú ren-
delet értelmében jelen felhívás közzétételétől szá-
mitott három hó alatt a kir. járásbíróóságához mint
telekkönyvi hatóságához bejelentsek és annak ki-
utalását ahoz való jogosultságuk igazolása mel-
lett egyazon határidő alatt kérelmezzék, mert
ellenletben a letétben lévő összegeknek a kirá-
lyi államkincstár javára leendő bevételezése iránt
fog intézkedés tétetni.

Kelt a szerencsi kir. jbróság, mint tkönyvi
hatóságnál 1894. március hó 1-én.

Váradv Sándor, kir. albiró.

Árverési hirdetmény.

Néhai Petrakovits József hagyatékához tartozó
egy gőzcséplőgép, (becsára 800 forint) egy 6 hold
parkkal körülvett gyógyfürdő (becsára 3000 frt)
s e fürdő mellett fekvő 5 kaszt. hold szántóföld
s legelő (becsára 300 frt) — Tek. Zemplénvármegye
árvaszékének 1894 évi 2206. sz. végzése
alapján f. évi április hó 12 ik napján délelőtt 10
órákor alólírott előljároság által Mád város ta-
nácsházánál elfog árvereztetni.

A fenti ingatlanok Mád község határában
feküsznek.

1-2

Szabó Alajos, főbiró.

Legelő bérbeadás.

Kaponya községében, a Nemes
lászó-féle birtokban két külön-
álló 200—200 darab merhára le-
gelő f. évi április hó 24-től bérbe
adó. Értekezhetni a tulajdonos:
Karácsonyi Mihálynál Kaponyán.

Valódi finom fehér- és veres
borok literes üvegekben **40 kraj-**
czárjával kaphatók **Klein Géza**
fűszer- és vegyes kereskedésében
S.-A.-Ujhely. (Papsor-utca.)

Egyetlen könyvkiadói nagy
diszoklel.Egyetlen könyvkiadói legfelsőbb
elismerés.

RÁTH MÓR

könyvkiadó hivatala és könyvkereskedése
Budapesten, Gizella-tér, a Haas-palotában.Számos felszólításnak engedve, szerencsénk van a t. casinókai, olvasó
és más közművelődési egyleteket és irodalmi barátokat figyel-
meztetni, hogy kiadásainak egy részének:

50% és 40%-nyi árleszállítása

még f. é. május 1-ig érvényben marad. Ezen leszállított áru művek bővített jegyzéke
komoly reflectánsoknak bérmentve rendelkezésükre áll.De többi nagyszabású kiadásaink is a lehető legelőnyösebb feltételek
alatt megrendelhetők. Kiadásaink jegyzéke a legmegbízhatóbb irodalmi tanácsadó,
mert csak elismert válogatott műveket tartalmaz, minden nyegleség kizárásával.Több mint 35 éven át közbizalomban részesülő könyvkereskedésünk, a m.
k. Egyetem, m. t. Akadémia, Nemzeti múzeum, Képviselőház
a Püspöki kar, Clerus számos tagjainak, a budap. és több vi-
déki k. Tábla, Törvényszék számos előkelő ügyvéd és bíró,
több száz központi és vidéki Iskolai, Közművelődési és Ka-
szinói, Olvasó egyleti könyvtár, a polit. és tud. élet legtöbb
kitűnőségének stb. szállítója, ezáltal is főcéljának fogja tekinteni az ál-
talánosan nyilvánuló népszerűséget fenntartani és mindennemű irodalmi
megbízásokat a legnagyobb figyelembe és lehető legjutányosabban
eszközölni.Az Aniquariusok által hirdetett minden művet lega-
lább is azon áron, gyakran még jutányosabban szállítjuk új
példányokban, mint a mely az ó catalogusaikban előfordul:
kérjük tehát megrendelések alkalmával azon leszáll. árakat
velünk közölni. A művek czélszerű és jutányos bekötését
szívesen elvállaljuk.Azonnal a szentesítés, illetőleg életbeléptetése után megfog nálunk jelenni:
1894. T. cz. A mezőgazdaságról és a mező-rendőrségről
Első rangu szakfőú b. magyarázatával és utalásaival. Bér. 1 frt.
1893. XVIII. XIX. T. cz. A sommás eljárásról és a fizetési
meghagyásokról Dr. Imling K. az igazs. ministeriumba beosztott Curia i
bíró magyarázatával és az életbeléptetési rendeletekkel. Bérmentv 2 fét.

Konyha felszerelések

BEHYNA TESTVÉREK

vas-, fűszer- és bizományi üzlete
Sátoralja-Ujhelyt.

Eperjesi cserépkályhák

Rómán és portland **czement**, márvány- és granit **sír-
kövek bizományi** raktára, ugyszintén **lőpor, lő-
fegyver** és **lőszer**ek, valamint vízhatlan **ponyvák**.

Mindenféle ásványvizek

Kerti és gazdasági magvak eladása.

Garvans-féle kutszivattyúk.

Gazdasági sepek

Legjobb minőségű sepek.

A már évek óta fennálló

Első zemplén-megyei honi bútortermek

Sátoralja-Ujhelyt, a főtéren

ajánlja a magas uraságoknak és a n. é. közönségnek, akik bútort
vásárolni szándékoznak és jutányos árak mellett lelkiismeretes ki-
szolgáltatásban akarnak részesülni, 5 teremben nagyszerűen beren-
dezett

bútorgyári telepét

meglátogatni és a legcélszerűbb vásárlásnál is meggyőződést sze-
rezni, hogy minden versenyt fölülmúló olcsó árak mellett szilárd
gyártmányt korszerű, izléses kivitelben csakis

Sátoralja-Ujhelyben ilyenmü egyedül létező

BÚTORTERMEIMBEN

szerezhetik be. Elsőrendű szakiparosaim közreműködésével azon
kellemes helyzetben vagyok, hogy nálam mindennemű kitűnő **asz-
talo-** és **kárpitos-bútorok** valamint **fantasia-** és **disz-bútor** s leg-
elegánsabban teljesen felszerelt **urasági szalon**-, **boudoir**-, **ebédlő-** és
fogadóteremek részére a most divatozó fanemekben és a legújabb
alakban; nemkülönben **szalongoarnitúrák** különféle szövetekkel,
diszesen kárpitozva, meglepő választékban és oly különböző
jutányos árak mellett készletben találhatók, hogy bevásárlását
minden ki **igényeinek megfelelően** teljes megelégedésére a **legolcsóbb**
gyári árban szerezheti be.Továbbá van szerencsém a nagyérdemű közönségnek b.
tudomására hozni, hogy bútort vásárolni szándékozóknak kényelmére
bolthelyiségem emeletén **bútor-minta-termeket** rendeztem
be, hol ugyanis **ebédlő-** és **háló-szobák** valamint **szalonok** készen
és felállítva a csak gondolható legszebb kivitelbe láthatók.Végül egy újdonsággal vélek a n. é. közönség igényeinek
szolgálni, amidőn nagybecsű tudomásukra hozni, hogy üzletemet
egy **képraktárral** nagyobbítottam meg hol is a legszebb ki-
vitelű nagy arany keretben foglalt **történelmi képek** a legju-
tányosabb árban haphatók.

Számos látogatást és pártfogást kérve maradtam

kiváló tisztelettel

Wilhelm Henrik.

Hirdetmény.

Zemplén vármegye közigazgatási bizottságának 1894. évi
február hó 6-án tartott üléséből 95/493 kb. szám alatt hozott ha-
tározata értelmében a Zemplén vármegye területén alább felsorolt
hatósági közutakra az 1894. évben szükséges fedenyag szállításá-
nak és előállításának biztosítása céljából az 1894. évi április hó
9-ik napjának d. e. 10 órájára a Zemplén-vármegyei m. kir. ál-
lamépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati verseny-
tárgyalás hirdetik.A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy az alább felsorolt
összes, vagy külön-külön egy közutra, vagy a közut egyes sza-
kaszaira szükséges kavics előállításának elvállalására vonatkozó az
engedélyezett költség után számítandó, s a részletes feltételekben
előírt 5%-nyi bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat a kitűzött nap
d. e. 10 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyeke-
zenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fog-
nak vétetni. Ha a költségvetésben felvett kőnemtől eltérő kőre
történnék az ajánlat, egy lepecsételt zacskóban csatolandó azon
kő vagy kavics minta is, melyet vállalkozó szállítani ajánlkozik
természetesen az ajánlatban kiírandó, hogy az egyes kőnemeket
vagy kavicsot, mely útszakaszra és honnan meddig akarja szállítani.Ha valamely közút szakaszra valamely község, mint erkölcsi
testület reflectál, akkor az ajánlat mellé a bánatpénz csatolása
nem szükséges. A községek, mint erkölcsi testületek más vállal-
kozó felett előnnyel bírnak, ki vannak azonban zárva azon közsé-
gek, kik vállalkozói kötelezettségüknek 1893. évben eleget nem
tettek.Az árlejtés alapjául szolgáló kavics felosztási kimutatások, a
részletes szállítási feltételek és egyéb adatok a Zemplén várme-
gyei ki kir. államépítészeti hivatalnál, a rendes hivatalos órák
alatt megtekinthetők.

Sor szám	A közut megnevezése	A kavics prizma száma	Költség		Jegyzet
			frt	kr.	
1	S.-A.-Ujhely-Kassa 0—2 kmig	100-0	800	—	
2	Széphalom Regmecz Mihályi 0—7 kig	175-0	1050	—	
3	Szomotor-Czigánd 4—15 kmig	260-0	2490	—	
4	K.-Helmec Leányvár 10—15 kig	15-0	157	50	a kialakozott szakaszra
5	Homonna-Szinna 0—11 kmig	260-0	1783	88	
6	N.-Mihály-Homonna 23—26 kig	120-0	840	—	
7	S.-a.-Ujhely-Bereczki 0—5 kmig	30-0	180	—	a kialakozott szakaszra
összesen:		960-0			

Kelt S.-A.-Ujhely, 1894. márczius 17-én.

A Zemplénvárm. kir. államépítészeti hivatal.

A hivatal főnöke:

Hönsch Dezső,
kir. főmérnök.

A
COGNAC JPAR
Részvény-Társaság
BUDAPESTI CZÉG
KORONA-COGNAC

ja az élelmiszerek egészségügyi
szempontból való nemzet-
közi kiállításon a bíráló bi-
zottság különös megemli-
téssel a

nagy
diszoklevelet

kapta; oly kitüntetés, melyet kivüle
csak még egy francia ház mutathat fel.

Kapható S.-a.-Ujhelyt Malártsik György
fűszer kereskedőnél.

HIRDETMÉNY.

Ezennel köztudomásra hozzuk, hogy **egy elsőrangú jelzálog-intézet képviselőjével biztatván meg**, alulírt intézetnél **1000 forinttól** kezdve **40¹/₂**, vagy **50 év alatt évi annuitással törleszhető**

jelzálog kölcsönök

ugy földbirtokra, mint városok és községek részére a legkedvezőbb feltételek mellett díj és jutalékmentesen kieszaközölhetők.

Ugyanez intézet **vesz és elad** mindenféle **értékpapirokat**, idegenpénzeket és vert-aranyat, valamint elfogad **betéteket folyó számlára is** kedvező feltételek alatt.

*A Zemplénmegyei kereskedelmi-,
ipar-, termény- és hitelbank*

S.-A.-Ujhely.

Eladó széna.

Legjobb minőségű réti széna métermázsanként 2 ft 70 kr-ával eladó.

Bővebb felvilágosítással szolgál Prop-
per Jenő bérgazdája Sztarán. (Zemplén
megye.)

Magyarország

teljesen független politikai napilap. Nincs lekötve senki-
vel szemben, nem áll sem egyeseknek, sem osztályok-
nak, sem érdekköröknek szolgálatában.

A „Magyarország” önzetlenül csupán egy czélt szol-
gál: az ország függetlenségének és önállóságának ügyét.
Ez legegyszerűbben az ország érdekében érdeklődik.

A „Magyarország” mindig és mindenfelé szemben
tárgyalog és elfogulatlan. Egy mértékelt ismer: az
igazság mértékét, a melytől soha semmi körülmények
közül el nem tér.

A „Magyarország” szerkesztőségének és kiadóhiva-
talának megfizetett munkája folytán az összes országos
és külföldi eseményeket legelőször hozza az olvasó kö-
zönség tudomására.

A „Magyarország”, ott reggel már az ország távoleső
részeiben is olvasható. Hozza az az napi országgyű-
lést teljesen kimerítő szövegben, az az napi összes ese-
ménye ket egy a fővárosból, mint a vidékről és a kül-
földről. Hozza a bel- és külföldi teljes tőzsdéi jegyzéket
és árfolyamokat, Naponként közöl tárcát, regényt és
más érdekes közleményeket.

A ki a „Magyarország”-ot olvassa az az üzleti, tár-
sadalmi és politikai eseményekről sok helyen egy egész
nappal előbb értesül, mint más lapokból.

A „Magyarország” már is 30,000 példányban forog
az olvasóközönség kezében s így rövid idő alatt elérte
a támogatásnak azt a mértékét, a melylyel a magyar
lap eddig még nem dicsekedhetett. A közönség ezen
támogatását a szerkesztőség a lapnak folytonos fejlés-
tésére és tökéletesítésére fordítja.

A „Magyarország” előfizetési ára:

Április hóra 1 frt 20 kr. (április—június) negyedévre

3 frt 50 kr., április—december hónapokra 10 frt 50 kr.

Az előfizetési pénzek postautalványon a kiadóhivatalba

Budapest, Rostély-utca 2. küldendők.

„Magyarország” kiadóhivatala.

Szagtalan és nyomban szárado

Ca 10 Mtr.
1 Ko
1 frt 50 kr.

Csak 1/2 kg 1 kilós
üvegekben fekete
képpel
és védjeggyel

Christoph Ferenc SZOBAPALLÓ-FÉNYLAKK

Lehetővé teszi, hogy a szobák a mázolás alatt a használat-
sának, mivel a kelméletlen szag és a lassú, ragadó szárado,
mely az olajfestékek és az olajlakkok sajátja, elkerültesse.
Emellett a használat olyan egyszerű, hogy kiki maga végezheti
a mázolást. A palló nedves tárggyal feltörülhető, anélkül hogy
elvonásné fényt. Meg kell különböztetni:

színezett szobapalló-fénylakk,

sárgasbarnát és mahagonbarnát, mely akár csak az olaj
festék földi be a pallót s egyuttal fényt is ad. Esért egyaránt
alkalmazható régi vagy új pallóra. Teljesen beföd minden
foltot, korábbi mázolást stb; van azután

tiszta fénylakk (színezetlen)

új pallókra és parketre, mely csupán fényt ad. Különösen
parketre s olajfestékekkel mar bemázolt egészen új pallókra való.

Csak fényt ad, ennél fogva nem földi el a famustrát.

Postacsomag, körülbelül 35 négyzet mtr. (két középna-
gyasú szobára való) 5 frt 90 kr., vagy 9¹/₂ márká.
A közvetlen megrendelések minden városban, ahol
raktárak vannak, ide küldendők. Mintamázolások és prosp-
ektusok ingyen és bérmentve küldetnek. A bevásárlásnál tessék
ül vigyázni a cégre s a gyári jegyre, mivel ezt a több mint
250 éve letező gyártmányt sokféle utánzóznak és hamisítják,
sokkal rosszabb, s gyakran a célnak meg nem felelő minőség-
ben hozzák forgalomba.

Christoph Ferenc,

A valódi szobapalló-fénylakk feltalálója és egyedüli gyártója,

Prága, K. Berlin.

Valódi minőségben csakis Malártsik György fűszer- és
vegyes kereskedésében kapható S.-A.-Ujhelyt.

Tk. 6273./93. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A s.-a.-ujhelyi kir. törvénzék mint telekkönyvi hatóság
közöszírre teszi, hogy Dókus Gyula mint a s.-a.-ujhelyi ev.
ref. egyház főgondnoka végrehajthatóknak özv. Pálóczy Jánosné
sz. Csizmadia Borbála, Kaszonyi Ferencné
sz. Pálóczy Zsuzsanna Pálóczy István és Pálóczy Sándor vég-
rehajtható elleni 700 ft tőkekövetelés és jár. iránti
végrehajtható ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvénzék (a s.-a.-
ujhelyi kir. járásbírószék) területén levő S.-A.-Ujhely városá-
ban fekvő a s.-a.-ujhelyi 696. sz. tjkvben Pálóczy Jánosné
sz. Csizmadia Borbála, Kaszonyi Ferencné sz. Pálóczy Zsu-
zsanna, Pálóczy Sándor és Pálóczy István nevében álló +
1677. hr. sz. hely, 123. összeirási sz. ház és 1678. hr. sz.
kerre az árverést 2920. frtban ezennel megállapított kikiáltási
árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1894.
évi április hó 12-ik napján délelőtt 10 órakor a s.-a.-ujhelyi
kir. törvénzék mint telekkönyvi hatóság hivatali helyiségé-
ben megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási
áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának
10% -át vagyis 292 ft 90 kr t készpénzben, vagy az 1881. LX.
tc 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov.
hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8 §-ában
kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni
vagy az 1881. LX. t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek
a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű el-
ismervényt átszolgáltatni.

Kelt a kir. törvénzék mint telekkönyvi hatóságnál
S.-A.-Ujhelyben, 1893. évi december hó 30-án.

Wieland, kir. törvbíró.

Lóheremag

5, 10, 25, 50 kilós zsákokban.

Komócsinfűmag

40 kilós zsákokban, minndkettő álla-
milag ólomzárólva.

Ré pamag

5, 10, 25, 50 kilós zsákokban.

Vetőburgonya

bárminő mennyiségű.

Kapható:

Gróf Teleki Arvéd

drassói uradalmában u. p. Koncza.

Tk. 575. sz. 1894.

Árverési hirdetményi kivonat.

A homonnai kir. jbiróság, mint telekkönyvi hatóság
közöszírre teszi, hogy Jakobovits Salamon utóajánlata folytán
a kir. kincstár végrehajthatóknak Pupinszki József mint a kis-
koru Zaborovszki Izabella és társa gondnoka végrehajtható
szenvedő elleni 243 frt tőkekövetelés és járuléka iránti vég-
rehajtható ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvénzék a (homon-
nai kir. jbiróság) területén levő a jeszenői 96-ik sz. tjkvben
A. I. 1-13. sor szám alatt 1/4 urbéri telekből és az ezután
a közös legelőből és erdőből kiskoru Zaborovszki Izabellát és
kk. Zaborovszki Ilonát illető, a B. 10. 11. 14. 15. sorszám alatti
birtokjuttalékra az árverést 430 ftban ezennel megállapított ki-
kiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan
az 1894. évi április hó 25. napján d. e. 9 órakor Jeszenőn
a községi bíró lakásán megtartandó nyilvános árverésen a
megállapított kikiáltási áron alól is eladatni nem fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának
10% -át 43 frtot készpénzben, vagy az 1881. LX. törvénzcikk 42.
szakaszában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi
november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminis-
teri rendelete §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirban a
kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. tcz. §-a értel-
mében a bánatpénznek előleges elhelyezéséről kiállított sza-
bályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Homonnán, a kir. jbiróság mint telekkönyvi ha-
tóságnál, 1894. évi március 8-án.

Mauks, kir. aljbíró.

HIRDETMÉNY.

A s.-a.-ujhelyi polgári takarékpenztár és hitelegylet

a birtokos osztály hitelszükségletének szem előtt tartása mellett működési
körét 1000 forinttól kezdve a

JELZÁLOG HITELRE

is kiterjeszti.

Mérsékelt kamatláb és előnyös törlesztési feltételek mellett

föld- és városi házbirtokokra

törlesztési kölcsönöket engedélyez.

Törlesztési idő 15-től 50 évig.

A kölcsön nem záloglevelekben, de készpénzben teljes összegben szá-
moltatik le.

A kölcsön eléréséhez telekkönyvi kivonat, kataszteri birtokiv és adó-
könyvecske szükségeltetik.

Az igazgatóság.

49. szám. 1894.

Árverési hirdetmény.

Alólírott közöszírre teszi, hogy Tarczal városának Dan-
czinger Ignác elleni 206 frt 39 kr. iránti ügyében az árverés
a tokaji kir. járásbírószéknek 40/94. polg. sz. végzése folytán
elrendeltetvén, annak Danczinger Ignác lakásán Tarczalon le-
endő megtartására 1894. évi március hó 28-ik napjának
d. e. 9 órája tüzetett ki határidőül, midőn az alperestől a
t.-löki kir. jbiróságnak 1847/89. p. sz. végzése folytán lefo-
galt 14 hordó 1889. évi termésű 560 frt becsértékű bor kész-
pénzfizetés mellett becsáron alól is eladatni fog.

Kelt Tokajban, 1894. március hó 7-én.

Fekete Zsigmond,
bir. végreható.

Kiváló gépen tisztított és a budapesti
m. kir. állami vetőmag vizsgáló állomás
által megvizsgált és teljesen Arankamentes-
nek konstatált — e vidéken termett —
elsőrendű

Lóheremag

kapható: **Holländer Adolf és Fia**
czégnél Ungvárt.

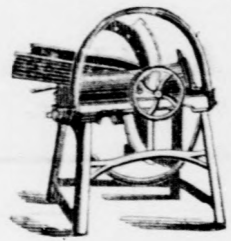
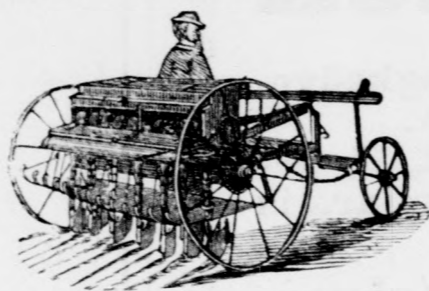
3-4

FLEISCHER és TÁRSA

gépgyára és vasöntője Kassán, vám-utca 12. szám.

Ajánl a t. gazdaközönségnek a tavaszi idényre szükséges gépeket, nevezetesen **szilárdan szerkesztett**

könnyű sorvető és szóróvető gépeket, ekéket és boronákat, hengereket, lókapákat stb. továbbá Baker- és magtár-rostákat, mely gyártmányainknak gépgyárunkban állandóan jelenléteken készletét bírjuk.

Szállítunk továbbá saját gyártmányu s legjobb szerkezetű szeszgyár- és malomberendezéseket, gőzgepeket és gőzkazánokat, házi- és egyéb szivattyukat, olajsajtóka és olajmagpörkölköket, elhasznált gépek, különösen

gőzmozgonyok és gőzcséplők

pontos átigazítását és kijavítását legjutányosabban eszközöljük.

Gyártmányaink képes árjegyzékét b. kívántra ingyen és bérmentve küldjük. 3--6

Munkácsi uradalom

savanyuvizeinek

elárusítása.

Az a'ulirt uradalmi igazgatóság tisztelettel közhírré teszi, miszerint az uradalom

„Szolyvai“, „Luh Erzsébet“,
„Polenai“ és „Olenyovai“

ásványvizeinek képviselőjét, illetve kizárólagos elárusítását

Ung, Zemplén, Borsod, Heves és Gömörmegyék területére

Holländer Adolf és fia uraknak

Ungvárt

adta át és kéri a t. cz. közönséget, miszerint ebbeli rendelményeit nevezett céghez intézni sziveskednék.

Schönborn Buchheim Ervin gróf
uradalmi igazgatósága Munkácson.

Keil Alajos-féle PADLÓZAT-FÉNYMÁZ

(Glasur)

legkitünőbb mázó-szer puha padló számára, 1 nagy palaczk ára 1 frt 35 kr.
1 kis palaczk ára 68 kr.

Viaszk-kenőcs

legjobb és legegyszerűbb beeresztő-szer kemény padló számára, 1 köcsög ára 60 kr.

Arany-fénymáz

képek stb. bearanyozására. Egy kis palaczk ára 20 kr.

Mindenkor kapható:

BEHYNA TESTVÉREKNÉL, S.-A.-UJHELY.

A mélyen tisztelt közönség szives tudomására hozom ezennel hogy az általam építettett

Metropole szállodát

Budapest, Kerepesi-ut 58. sz.

saját kezelésembe vettem át,

Ezen I-ső rangú szálloda, a legújabb kor igényeinek megfelelő kényelemmel be van rendezve, és gyönyörű fekvése által Budapest leg-ellenkebb helyén tűnik ki, azonkívül központi fűtéssel, felvonó-gép (Lift), villamos világítás és fürdővel el van látva és kitűnő étteremmel és kávéházzal bir.

Kiszolgálás és világítás nem számítatik fel.

Támazkodva hosszú éveken át szerzett tapasztalataimra, főtörekvésem lesz minden tekintetben az utazó közönség meglegedését kiérdemelni és kérem az eddig irántam tanúsított bizalommal ezen új vállalatomra átruházni

kitűnő tisztelettel

PETANOVITS JÓZSEF,

szálloda-tulajdonos.

ELSŐ TOKAJI COGNAC-GYÁR

TOKAJBAN.

Lajstromozott védjegy
törvényileg védve

Védjegy.
Tokaj város czimere

TOKAJI COGNAC

tiszta borból készítve csak akkor valódi ha e védjegy az Ettiquetten, dugón és ólom kupán látható, **enélkül értéktelen utánzat.**

Kapható minden nagyobb üzletben, gyógyszer-tárban, kávéházban és vendéglőben s. a t.

Minőség utólérhetlen

8 kiállításon arany-éremmel kitüntetelve.

SÁRTORY OSZKÁR fiókja

— építőanyagok raktára, és Cementáru gyára —
Miskolczon, Buza-tér 24. sz.

alánlkozik: **Betonirozás, Csatornázás, Granito-Terrasso padozatok** elkészítésére, **Cement- és mozaik-lapok kövezésére**; elvállal minden a cement-iparba vágó munkálatokat, szakértői kivitellel.

A leghiresebb gyártmányu **Portlandi és Román-cement** kapható. 3—10

Kivánatra előleges költségvetéssel szolgál.

Mintalapokat és rajzokat ingyen és bérmentve küld.

Kérjen Ön mindig csak

„ZACHERLINT“

mert ez a leghathatósabb élő szer minden rovar kiirtására.

Mi tudna világosabban beszélni, mint az elért eredmény és azon páratlan elterjedtség, melynek ezen rendkívül hathatós szer örvend. Nincs oly utánzott szer, mely a »Zacherlin«-nek csak nyomába jöhetne.

Kérjen Ön mindig csak egy **lepecsételt üvegcset**, mely »Zacherlin« névvel van ellátva. Minden más értéktelen utánzat.

Az üvegcsek árai: 15 kr., 30 kr., 50 kr., 1 ft. és 2 ft.

»Zacherlin-takarék« gépecske ára 30 kr.

A valódi Zacherlin kapható:

1—10

S.-a.-Ujhegyben: Kincsesy Péter, Cs. Buday Ákos, Éliásy Imre, Bárczy Béla, Behyna test., Grünbaum M., Nagy Béla Lajos, Klein Henrik, Klein Béla, Malátsik György, Szentgyörgyi Vilms, Klein Géza.

Abauj-Szántó: Blau Herman. Sóváry Kálmán.

Gálszecs: Grün Lajos, Grün Salamon.

Homonnán: Pápay Pál, Klein Dávid, Póányi Dezső, Szekerák Ambrus, Friedmann Markus, Rosenblüth Sándor.

Mándok: Reichard H.

Mád: Zipszer Albert.

N.-Mihályban: Glück Mór, Tolvay Imre, Mezner Vilms.

Sárospatakon: Pavletits György s Palcsó Lászlónál.

Szerencsen: Rochlitz Dezsónél.

Tállya: Sichermann Jakab és fiánál.

Tokajon: Frisch Vilmos, Helm Samu, Morgenstern Izidor, Olay Lajos, Zákó Soma.

Varannón: Cseri Herman, Gaál Sándor.

Zalatna: Polberth Vilmos.